

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre. . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petisors egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 52. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Közélet.

Zalavármegyének olyan népes közgyűlése volt a múlt hétfőn, aminő ritkaságszámba megy nemcsak nálunk, hanem mindenütt az országban. Nem minden esztendőben esik meg, hogy hatszáz törvényhatósági bizottsági tag közül négyszáznál több vonuljon be a vármegye székházának nagytermébe, amelynek tervezői sem számítottak ilyen ritka alkalmakra, mert nagyon is szűkre szabták.

A zsufolt terem, a zajos folyosók, a lázas érdeklődés a régi idők emlékeit idézték föl, amikor a vidéki nemesség nem csak jognak, hanem kötelességnek tekintette a generális congregtiókon való megjelenést s a közügyek iránti érdeklődés mindig össze tudta gyűjteni a karokat és rendeket.

Az érdeklődés, a politikai jogok gyakorlása s az ezekkel járó kötelességek teljesítése mindig egészséges közszellemnek a jele. Ahol a közéletben minden arra jogosult és hivatott tényező részt vesz, ott a társadalom érzékennyé válik a közcélok iránt s a társadalmi, gazdasági és kulturális mozgalmak gyorsabban terjednek, erősödnek, mert a közigazgatás, amelynek feladata a rendelkezésre álló erő felkutatása, tömörítése és felhasználása, mindig megtalálhatja azokat a tényezőket, akik a közcélokért áldozatokat hozni és dolgozni hajlandók.

Örvendtes jelenség tehát, ha a vármegyék termei hangosak, ha a gyűlések népesek, ha gyakori az eszmecsere; ha a különböző érdekek küzdenek egymással a köz javára.

Afelett, hogy bevigyük-e a vármegye tanácskozáiba a politikát, hogy mennyiben használ vagy árt a közügynek az osztályérdekek előtérbe tolása, van-e helye a vármegyei életben a pártokra való szakadásnak, a pártszervezetnek, a sokat hánytorgatott klikkrendszernek, lehet vitatkozni, lehet homlokegyenest ellenkező nézeteket vallani. De azt hiszem, hogy sem a pártoskodás, sem az osztályharc nem árt hat annyit a köznek, mint az indolencia, a közügyekkel való nemtörődőmség.

Harc, küzdelem az élet. Csak ott lehet haladás, ahol küzdelem van. A esendes lethargia visszafejlődésre vezethet, előre

soha. Az előre való törekvés mindig küzdéssel jár.

Magyarország történetében van elég példa, amely megmutatja a passivitás rettenetes romboló erejét. A legnagyobb háborúk idején, a török hódoltság kora alatt sem vesztettünk annyit, mint a tespedés évtizedeiben. Még mikor egymást pusztította is a magyar, a visszavonásról megmaradt a nemzeti öntudat. A tespedésből nem maradt semmi más, csak a copf.

Amikor a generális congregatiókon buzogott a nemzeti önérték; vagy amikor a karok és rendek szembe állottak az adminisztrátorokkal, akiket a renitens vármegyék megrendszabályozása végett küldtek hozzánk, az elvek harca töltötte be a közéletet s a nemzet nem adott fel jogokat, nem vesztette el fenmaradásába s erejébe vetett hitét. Amint azonban passivitásba merült, veszteségek érték s kiszolgáltatta magát a reakciónak.

Manap reakciótól félni nincs okunk. De okulhatunk a példán, hogy a közügyekkel való állandó foglalkozás erősíti s ellenállóbbá teszi a nemzetet.

A magas politika férfaitól sok gunyt és szemrehányást kellett elszenvetnünk, hogy Magyarországon minden ember a közügyekkel foglalkozik, minden ember született politikai és meddő viszálykodásban meríti ki erejét ahelyett, hogy a nemzet gazdasági és művelődési érdekeit igyekeznék előbbre vinni. Volt idő, amikor a vádban volt igazság. A gravámen politika zátonyain megfeneklett a haladás. De a viszálykodás még sem volt meddő. Megmentette a nemzeti öntudatot. A hányt-vetett hajó zátonyra került, de el nem süllyedt. Megmaradt az élet, a jövő.

A történelem azonban olyan időkről is beszél, amikor a bus magyar elvonult falujába s nem törődött avval, hogy mit művelnek a vármegye s az ország dolgával. Az ifjuság ambícióját vesztve dorbézolásban keresett menedéket az unalom ellen; az öregek csak a régi jó időket emlegették és lemondással tekintettek a jövőbe. A magyar társadalom elernyed, elpuhult s azok a századokon keresztül féltékenyen őrzött javak, amelyek a kis népeknek is nagy erkölcsi súlyt adhatnak, pusztulásnak indultak.

Magyarországon a közügyekkel való állandó foglalkozás nemzeti missió volt. Nem csak jog, hanem nagy kötelesség.

Az élet átalakult; új eszmék jutottak érvényre, a haladás új irányokat jelölt ki. A közügyekkel való foglalkozásnak ma más a formája, más a célja és feladata, mint a múltban. A vármegyék azt a nagy missiót, amelyre ezt az intézményt a történelmi fejlődés kijelölte, betöltötték. Az alkotmány bástyái, amelyek mögött a legveszedelmesebb időkben megvonult a legitimitás és az ősi szabadság, sem lényegükben, sem berendezésükben nem hasonlíthatnak a múlthoz. Ami a letűnt századokból megmaradt, az csak kegyeletesen őrzött emlék. A vármegye önkormányzati testület lett csupán, amely nem olyan önálló és független belügyeinek rendezésében, mint valaha; de fontosságából nem vesztett.

Feladatainak köre egyik oldalon szűkebb lett, de más oldalról kibővült a helyi igazgatás keretébe vont érdekek szaporodásával.

A centralizáció mindent magába olvasztó törekvései az egész világon érvényesülnek; de ennek az irányzatnak hátrányai, a közterhek rettenetes szaporodása, a bürokrácia túltengése mindenütt szembeszöknek. A teljesen centralizált igazgatás helyi érdekeket nem vehet annyira figyelembe, mint az önkormányzati szervezet, amely olyan, mint az érzékeny mérleg: a legkisebb súlyt is jelzi. A vármegyék feladata a helyi érdekek szolgálata, előbbre vitele, megóvása és közvetítése. Ezt a feladatát azonban csak akkor töltheti be, ha a társadalom, amelynek ezerféle elemeiből alakul az önkormányzati szervezet, tényleg részt is vesz az önkormányzatban. Mert csak így köti össze a vármegye kerete a közös érdekek kapcsával s az együvé tartozás érzésével az egész társadalmat, amelyen végig kell futni minden új eszmének, minden jogosult törekvésnek, amelyek a vármegyék tanácskozási termeiben születnek, vagy ott érvényesülésre törekednek.

Mikor négyszáz bizottsági tag tölti meg a vármegye termét, azt hihetjük, hogy nincs hiány a közügyek iránti érdeklődésben.

Ha azonban a választások lezajlása után figyelemmel kísérjük az apostolok oszlását, a zöld asztaltól a fehér asztalokhoz való

gyors menekülést s a sürgős elutazást, bizonyosan nem merjük megkockáztatni azt az állítást, hogy mindazok, akiket akár vagyoni helyzetük, akár a közbizalom a közügyek intézésére elhívtak, sokat törődnek a vármegye dolgával.

Az első napon választottunk négyszázan; másnap a vármegye legfontosabb dolgait elintézték huszonötön: az a néhány férfi, aki ősi tradíciójánál fogva úgy érzi, hogy kötelessége a közügyeket áldozatok árán is szolgálni s még néhányan, akiknek egyéb dolguk abszolút nem akadt.

Aki azt állítja, hogy így is jól van, az nincs tisztában sem a vármegyei intézmény fontosságával, sem az önkormányzat lényegével. Az önkormányzati jog nem csak önvédelmi eszköz, mint a forgópisztoly, amelyet csak akkor használ az ember, ha rátámadnak, egyébként a falon lóg; hanem olyan fegyver, mint a katona puskája: amellyel békében is őrt áll. Az önkormányzati jog csak akkor ér valamit, ha gyakorolják, másképp csak frázis. Annak a kezében hatalom, aki él vele. Aki az ősi fringit a szegre akasztja, annak csak emlék; aki felkötö, annak dísz; aki megtanulja kezelni, annak erő és hatalom; aki új utat vág vele töretlen ösvényeken, annak dicsőség.

Hiuk vagyunk mindnyájan; áldozatra készek kevesen. Lám mennyire keresett a nép kegye választások idején. Mindenkinek hizeleg, ha a bizalom a törvényhatósági bizottságba küldi, hogy ott dolgozzék meggyőződésének, tudásának és élettapasztalatának erejével a köz javára. A megkülönböztetés azonban kötelességekkel jár, amelyeket áldozatok árán is teljesíteni kell.

Az idők szomorú jele, hogy a közcélok iránt nincs meg az a lázas érdeklődés,

amely előbb a társadalmat áthatotta. A passivitással pedig könnyen kiszolgáltathatja magát a társadalom olyan irányzatoknak, amelyekkel nem ért egyet.

Mikor a közbizalom elajándékozásáról van szó, a választó közönség ne áldozza fel magát egyesek hiúságának. Önmagának árt vele legtöbbet.

Az önkormányzati jogot ne csak mint ősi intézményt, hanem mint a haladásnak és speciális érdekeinknek eszközét becsüljük meg. Adjon neki méltó tartalmat és kifejezést a társadalom, amelynek javáért és szolgálatára van rendelve.

A vármegye közgyűléséről.

Mégis csak nagy és hatalmas dolog a választói jog. Alig van olyan fontos vármegyei közérdek, amely annyi embert tudna megmozdítani, mint a választás. Három napig tart, amíg a Balaton melléki bizottsági tag megfordul Zalaegerszegről. Néhány száz kilométert kell utaznia mindenféle alkalmatosságon. Természetes, hogy nagyot gondolkozik, mielőtt rászánná magát az utra olyan dologért, amely vagy nem közvetlenül érdekli, vagy nem választás.

Ha azonban választani kell, akkor már megmozdul az egész vármegye, mert hát mozgatják. Választás korteskedés nélkül nem esett meg sem innen sem túl az Operencián. Természetes tehát, hogy ha a sümegi főszolgabírói állás megürül, azt megérik Stridón is és jönnek a választottak és virilisták „u Zalaegerszegre.”

Valaha a közgyűlések előestéin már zsongott a székvárosban a sok vidéki ember. Huzta a cigány a vármegye urai által látogatott korezmákban s a vendégszobákat minden háznál szelöltették. Nagy esemény volt a régi időkben egy vármegyei gyűlés s a kis város alaposan felfordult egy-két napra. Egymást érték a fogatok, megélenkült az utca, zajos volt az élet este is, amikor a kisvárosi ember rendszerint el szokott pihenni az Urban.

A vidéki uraknak jeles mulatság is volt a közügyekkel való foglalkozás. Néhány napig alaposan kimulatták, kikártyázták magukat.

A múlt század utolsó évtizedeiben azonban átalakult a világ. Az élet terhei megszapordtak; kevesebb lett a mulató ember. Azután kiépültek a vasutak. Nem kell egy-két nappal előbb utnak indulni.

ban. Olyan lett, mint akit örömeiben megüt a guta. Hogy vannak ilyenképpen gutaütött emberek, arról sokat olvas az ember ujságokban, ámbar a valóságban még kevesen láttak egyet is és az orvosi tudományra nézve is teljesen közömbös, hogy valakinek örömeiben vagy bánatában reped-e meg a szíve: mindazonáltal a történeti igazság kedvéért megállapítható, hogy Moly Mátyás urat örömeiben érték az orvosi műnyelven „szélhűdéses tünetek“-nek nevezett elváltozás „külemei“. Alapjában megingott, a végtagjait sajtószerűen rázogatta úgy, hogy laikusok részén azt is lehetett volna hinni felőle, hogy rezgődjben szenved. Ama bizonyos megfagyott mosoly ott ragyogott a hosszúra nyúlt ábrázatán, mint napsugár a jégvirágos ablakon.

— Igazán? Valóban? Megjött? Ó jött meg? És — mikor jött?

— Mig te a hivatalban voltál. Csak betoppant.

— Meg akart lepni. Ez jelent valamit.

— Nos, és nem vagy tán meglepetve?

— Én? . . . Nagyon kellemesen vagyok meglepetve. De legalább erre az öröme elkészíthetett volna. Ilyen váratlan meglepetés már embereknek ölt. Hiszen tegnap még a halálos ágyán feküdt.

— Tudod, hogy a mamának halálos ágyán feküdni és onnét felkelni — egy pillanat műve. Ah, ő energikus asszony!

Bekövetkeztek azután azok az idők, amikor alig lehetett a város areuláján észrevenni, hogy a vármegye urai gyűlésre jöttek össze. Elvesztették érdekességüket a gyűlési napok. Csendes tanácskozás foglalta el a zajos congregációk helyét. Ezért pedig nem érdemes bejárni a székvárosba.

A mostani közgyűlés azonban újra felelevenítette a múlt emlékezetét.

A balatonmellékiek az előző nap megérkeztek, mert hosszú az ut idűg, amelyet a gyűlés napján nem lehet megtenni. A vármegye más vidékeiről is sok bizottsági tag volt ittben már előző napon.

Sokan szállást sem kaptak. Kénytelenek voltak az éjszakát — ősi jogász kifejezéssel élve — átbumlizni. Az éjszaka folyamán az egyes társaságok ötször is átalakultak. Akinek volt hová lehajtania fejét, megszökött; a hajléktalanok pedig egy csoportba verődtek. Így került össze öt-hat féle párton álló szavazó s térítgették, kapacitáltak egymást. Aki meg sem mozdult a helyéről, egyszerre csak azon vette magát észre, hogy idegen tábor veszi körül. Veszedelem természetesen nem keletkezett a kavardásból. Legfeljebb egy-két pohárral többet kellett elszívni, mint amennyire a szervezete be volt rendezve.

Hogy ki lesz a vivát, még csak gyanítani sem lehetett. Mindegyik fél erősen bízott a sikerben; mindegyik jó kedvvel nézett a holnap elé és szívesen üritett poharat a jelöltje egészségére.

Lassanként megvirradt. A vásárosok kezdtek kirakódni s mire a vásári nép előtötte a várost, beérkeztek a reggeli vonatok is, amelyek a vármegye minden részéből hozták a bizottsági tagokat.

A vármegyeház előtt s az „Arany Bárány“ szálloda sarkán nagy csoportokban tárgyalták a kilátásokat. Minden perében új hírek érkeztek. Egyik másik jelölt visszalépéséről, paktumokról és fuziókról. A másik perében megeafolták a híreket. Ennyire tájékozatlanok egyetlen választás előtt sem voltunk. Ki tud eligazodni annyi ember s annyi jelölt között? Minden szóban, minden ajkon buzogott az igaz meggyőződés és a törhetetlen remény; csak a jelöltek néztek a bizonytalanság kínjaival a jövőbe. Bizony, bizony, aki egy választás torturáját kiállotta, megérdemli a főszolgabíroságot. Mert borzasztó azt elviselni, mikor jön egy jóakaró s barátságos vállveregetéssel biztosít a sikerről. »Nagy többség. Nem kell félni, Biztos a siker, mint a halál.« De jön a pessimisztikusabb természetű jó barát és gyászos képpel mondja el a jóslatot: »Megbuktunk pajtás. Erősen korteskednek ellened.« És látni azt, hogy az ellenfelek miként sürögnek-forgognak, kogy egy voksot elkaparításnak; hallani

— De mit akarhat most az energiájával?

— Azt mondja beszélni akar a fejjel.

— Most, mikor éppen a fejem nincs helyén. Köszönöm. Még csak ez kellett. Asszony, tudod te, mi történt?

— Tudom. Az a gögös Keeskeházy né párbajra akar hivatni.

— Igen, a fattyu miatt, amit a vasuton vág-tál utána az egyetlen esemetjének. Honnét tudod?

— A mamától.

— Hát már ő ezt is tudja?

— Ó mindent tud.

A végszóra belépett a mama a szomszéd szobából. Igazi hatalmas, impozáns asszony, akiről azt szokták mondani, hogy még most is különb a lányánál. Miután esókra nyújtotta a kezét Moly urnak, minden körülményesebb bevezetés nélkül így szólt:

— Kedves vejem uram, ennek a gyermekrendszernek végét kell vetni.

Moly úr ártatlan megszeppenéssel kérdezi:

— Hát tán nem részesülnek elég jó nevelésben a gyerekek?

— Eh . . . Nem a nevelés, hanem a neveltlenség . . . hogy is mondjam csak? . . . Az a . . . szóval más jónevelésű családokban csak az ugynevezett egy gyermekrendszer van életbe léptetve, legfőleg kettő . . .

— Értem. Nálunk pedig a tizenegy gyermek-

TÁRCA.

Moly Mátyás úr és a gyermekrendszer.

Írta: Józsa Antal.

Molyné asszony odaszólt az urának:

— Gyere csak Mátyás, mondok valamit.

— Hát csak harsogd el édes, drága kedvesem.

— Nem lehet. Titok.

Moly Mátyás úr gyanakvó megdöbbenéssel nézett a kedves feleségére.

— Titok? Hm . . . De tán csak nem afféle édes titok megint?

— De az. Sőt annál is édesebb.

Moly úr savanyu ábrázatát vágott.

— Ne kinozz, édes. Sugd meg a valót. Egy pár cipővel már több vagy kevesebb, oda se neki! Csak legalább már fiu lenne . . .

— Miért? A lányok tán nem kedvesek?

— Sőt nagyon kedvesek, kivált ha már ugy 19—20 esztendősek.

— Ne viccelj. Megjött a mama.

Nohát ha valaki látta már azt a sokat emlegetett villámot lecsapni a felhőtelen égből és látott megfagyni mosolyt viruló arcokon s vért az ereken, avagy el tud képzelni egy nyugodtan kérődző jámbor jármosökröt, amint valaki orvul hirtelen föbe taglózta: az maga elé tudja képzelni Moly Mátyás urat is ebben a pillanat-

azt, hogy az argumentumok hogyan hullanak az ellenfelek mellett s lefesteni a diadalt, amely a bukást még keserűbbé teszi, mindez nagy tortura a választások esélyeinek kitett közigazgatási tisztviselőre.

Tíz óra felé megtelt a vármegyeház nagyterme is. A szűk folyosókon, a lépcsőkön tolongott a bizottsági tagok nagy tömege. A teremben alig lehetett utat törni az emelvényre törekvő előadókhoz.

A karzat megtelt hölgyközönséggel. Mert látványosságának is megéri a fáradságot egy ilyen fiók restauráció. Mindenkinek van is jelöltje. Nem mindig az, akit megéljenez. Sokszor nem szabad elárulni, hogy kihez huzza a szíve s ki mellé kívánja a konvenciót.

Tíz órakor megjelent a teremben a főispán s néhány percre elcsendesedett a zivaj. A megnyitáson s a törvényhatóság néhány elhunyt agilis tagjának elparentálásán, ugyancsak az alispáni jelentésén hamarosan átéstünk. A gyászban s az alispáni jelentés tudomásul vételében nincs nézeteltérés. Czukelter Lajos I. aljegyző, a választások formaszereit elintézésében szaktekintély, megalakította a kijelölt választmányt, valamint az öt szavazatszedő küldöttséget, a főispán felfüggesztette az ülést s a kijelölt választmány visszavonult. A teremben és a folyosókon pedig újra elkezdődött a zibongás.

Még mindig nem lehetett sejteni, ki lesz a sümegi főszolgabíró. Erősen tartotta magát az a hit, hogy Bódy Zoltán III. aljegyző lesz többségben. A sarokban azonban csoportok alakultak, amelyeknek hangulata titkos maradt az elhatározó utolsó pillanatig. A folyosón paktumról beszéltek, sőt juktimról is. Szóval egészen parlamentáris színezetet nyert a vármegye székháza. Még a kifejezésekben is, nemcsak a folyosón való füstölésben. A füstfelhő barátságosan kavargott a terem felé, amelynek levegője izzó lett, mint a reménykedő szívek forró fohászokozása.

A várakozás pillanatai a legnehezebbek. Éreztek ezt nem csak a jelöltek, akik szerettek volna lenni a Rubikonon — természetesen mindegyik győztesen — hanem a szavazók is. Különösen a nagykanizsaiak, akik csak választás idején szoktak tömegesen megjelenni a lenézett székvarosban. Mert hát a vonat tizenkettőkor indul, estig itt rekedni pedig halálos unalom.

A kijelölt választmánynak azonban sok dolga akadt. A szolgabírák mellett a főszolgabírák hetedik rangosztályozása is szóba került; első osztályú szolgabírót is kellett jelölni. Tizenegy óra tájban történt meg a kijelölés s indult meg a szavazás.

Az első negyedóra az izgatottság legmagasabb fokára csigázta a kíváncsiságot. Egyik szavazatszedő bizottságtól a másikhoz settenkedett a

rendszer, legfőleg tizenkettő. Zola irt erről a Fécondité című regényében.

— Szörnyűség, már abba is belekerültek. Hiszen jó a gyerek a háznál, kell is. De ami sok, az sok. Az arany középutat kell megtalálni az ilyen dologban . . .

Moly Mátyás úr rettentő buta álmélkodással nézett a napaasszonyára. A felesége a varrógép körül babrált valamit. Egy darabig mindenki hallgatott. Végre, ahogy gondolni lehet, Molyé mamája törte meg a kemény diót a következő szavakkal:

— Ezt magának, Moly, végre-valahára meg kell értenie? Érti?

Moly úr felhuzta az egyik vállát, a fejét félreszegte, az öt ujját kiterjesztette és a kimeresztett szemével valami óriási nagy kérdőjelet igyekezett kifejezni. Mire a mama egy kissé indulatos hirtelenedéssel ripakodott rá:

— Mit? Még most sem érti! Jöjjön, majd sugok valamit.

— Jézus Mária, már maga is sug!

— Nohát nem sugok, hanem kimondom nyiltan, hogy az egész vármegyében ti vagytok a világ legnagyobb csufjai a miatt, hogy sok gyereketek van

— Nem sok az mama. Csak nyole.

— Köszönöm szépen.

— Szívesen. Csak nem hajigálhatjuk őket a Sárga folyóba vagy a Pecsili öbölbe, ha már

sok érdeklődő. Ki van többségben? Jó ideig Bódy Zoltán tartotta az elsőbbséget. Már huszonhét többsége volt s biztosra vették a megválasztását.

Feltűnt azonban, hogy Szalmay József, akinek tudomás szerint nagy pártja volt, kevés szavazatot esett. Hol vannak Szalmay választói?

A muraköziek egy csoportba verődtek s egyelőre nem szavaztak. Várták, hogy mikép alakul a helyzet. Amikor azután látták, hogy szolgabírójukat megválasztani nem tudják, leszavazták Sólomyra, a legidősebb szolgabíróra. És eldöntötték a küzdelmet. Sólomy 45 többséggel került ki a hareből.

Leszavazott 390 bizottsági tag.

A többi választás már kisebb érdeklődéssel esett meg. Szolgabíró lett Farkas Kálmán 42 többséggel, első osztályú szolgabíró Ságheváry Jenő 45 többséggel.

A tárgysorozatnak csak a választásokra vonatkozó része került napirendre az első napon.

Másnap pedig kilenctől délig letárgyalták a többi s tizenegy szavazatot ellen tizenhárommal elvetették a tisztviselők korpólékára vonatkozó indítványt és határozatot a gyámpénztár pénzkészletének elhelyezése, vasuti pótdó megsvazása és egyéb ügyek fölött, amint részletes tudósításunkban foglaltatik.

Megyei közgyűlés.

Szokatlan nagy számmal jöttek össze a törvényhatósági bizottsági tagok a szeptemberi rendes megyei közgyűlésre.

Elnöklő főispán a nagy számban megjelent bizottsági tagokat üdvözlővén, meleg hangon emlékezett meg a legutóbbi közgyűlés óta elhunyt Szabó Imre, Csillagh Gyula, Gaál Ödön és dr. Haudek Ágoston bizottsági tagokról, akik mint a vármegye oszlopos tagjai, évek hosszú során keresztül a közügy szolgálatában önzetlenül fáradoztak, továbbá Hertelendy István és Harkányi Ede bizottsági tagok elhunytáról s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örököltette meg elhunyt tagjainak emlékezetét.

A törvényhatóság állapotáról szóló alispáni jelentést, mely előzőleg nyomtatásban a bizottság tagjainak megküldetett és ellene észrevétel nem tétetett, a közgyűlés tudomásul vette.

Az elhalálozás következtében megüresedett sümegi főszolgabírói állásnak választás utján való betöltése végett megalakított a kijelölt választmány, melybe tagokul elnöklő főispán Legáth Kálmán, Eitner Zsigmond és Szily Dezső bizottsági tagokat kinevezte, a közgyűlés pedig a maga részéről Bogay Máté, dr. Gyömörey

meg vannak. Különb is nem mind leány, fu is van köztük.

— Az mindegy. A fiukkal még több a baj, mint a lányokkal. Azokból lesznek a Rózsa Sándorok, a Spangák, Pitélik.

Erre már Molyé asszony is odahagyta a varrómasinát.

— De mama, az istenért, hogy mondhat ilyet! A mi gyerekeink mind olyan jónevelésűek, istenfélők, jó tanulók, templomba járók, imádságosak, még a legpicibb is tudja a Miatyánkot és aztán szép, mint az angyal valamennyi! . . .

— Jó, jó, azt én is látom, de az arany középut még sincsen megtartva.

— Törje ki a frász az arany középutat . . . — ezt Moly úr szalasztotta ki a száján. — Pardon kedves napamasszony, de hát tulajdonképpen hány gyereket tetszik ez alatt érteni?

— Legfőleg, de legeslegfőleg négyet, érti-e?! Legeslegfőleg! Már ez is sok.

— A gyerekek: áldás, tehát sok gyerek: sok áldás, édes mama, azt szokták mondani; — veti közbe Molyé asszony elszánt határozottsággal.

— Azt, de csak a zsidók. Na olyan is vagy a nyole gyerekekkel, mint valami falusi regálébérlőné.

— Lehet, de azért nem eserélnék száz olyan divatos asszonnyal, akinek egy gyereke sincs. Mit adna egy gyerektelen királyné az én nyole bogárkámért! De én nem adnám őket oda az ő

Vince és Eperjesy Sándor bizottsági tagokat beválasztotta.

A kijelölt választmány működésének idejére a közgyűlést elnöklő főispán felfüggesztette.

A kijelölt választmány működését befejezván, elnöklő főispán a felfüggesztett közgyűlést folytatónak megnyitotta s kihirdette, hogy a kijelölt választmány a jelentkező pályázók mindegyikét kijelölte és pedig Sólomy Tivadar perlaki, Szalmay József esáktornyai, Dénes Sándor nagykanizsai, Bogay György zalaegerszegi, dr. Ságheváry Jenő tapolcai szolgabírót és Bódy Zoltán másod osztályú megyei aljegyzőt.

Tíz bizottsági tag irásban névszerinti szavazást kérvén, elnöklő főispán azt Sztaniszlavszky Adolf, Hertelendy Béla, dr. Dezsényi Árpád, báró Puteány Géza és Zakáll Henrik bizottsági tagok elnökle alatt alakított öt szavazatszedő küldöttség közreműködése mellett elrendelte s a szavazás tartamára a közgyűlést felfüggesztette.

A szavazás befejeztével a szavazatok összeszámláltatván a folytatónak megnyitott ülésben elnöklő főispán kihirdette a szavazás eredményét, mely szerint a beadott 390 szavazatból Sólomy Tivadar perlaki szolgabíró 139 szavazatot kapott s így mint a legtöbb szavazattal bíró, a közgyűlés zajos éljenzése között megválasztott sümegi főszolgabírónak elnöklő kimondattott.

A választás következtében megüresedett első osztályú szolgabírói állásra dr. Ságheváry Jenő tapolcai másod osztályú szolgabíró, s az így megüresedett másod osztályú szolgabírói állásra pedig Farkas Kálmán tiszteletbeli szolgabíró választott meg névszerinti szavazással.

A központi választmányba a zalaegerszegi választókerületből Bosnyák Géza és a csáktornyai választókerületből Varga János bizottsági tagok választottak meg a törvény által előírt titkos szavazással.

A közgyűlés a vármegyei főszolgabírák közül Gaál Miklós pacsai, Szentmiklóssy Gyula tapolcai, Takách Imre keszthelyi és Thassy Lajos zalaegerszegi járási főszolgabírákat, mint akik főszolgabírói minőségben a vármegyét 15 évet meghaladó időn át szolgálták, a VII-ik fizetési osztályba választás utján előléptette.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a miniszterelnöknek az olasz borvám ügyében a vármegye részéről hozzá intézett felíratra küldött leiratát.

Névszerinti szavazással elhatározta a közgyűlés, hogy a vármegye pénzkészletét a postatakarékpénztárban, a gyámpénztári pénzkészletet pedig az Országos Központi Hitelszövetkezetnél helyezi el gyümölcsözőleg.

Ugyanosa névszerinti szavazással a közgyű-

egész királyságáért. Már ha anyának kell lenni, hát én megmutatom, hogy tudok anya lenni. Ez a természet rendje, ha egyszer férjhez mentünk — punktum. És én ezzel a renddel meg vagyok elégedve. Legyen gyerekek, legyen sok gyerek és — fizessen az állam! Oh, te Moly, te, ha te olyan málé nem volnál, mint amilyen vagy, már azóta ezeket kellett volna kapnod a gyerekeid után . . . De hát te olyan szerény, olyan éhietetlen vagy.

— Mit, miért? . . .

— Hát talán nincs a törvényben, hogy akinek sok gyereke van, annak elengedik az adóját és külön jutalmat kap minden gyereke után az államtól! Na nincs ilyen törvény?

— Nincs . . . azaz lehet, hogy van, de azt hiszem, hogy nem Európában . . .

Ezt a szelid kis gunyt Moly úr meglehetősen félénk szerénységgel merte kibökkenteni, mert már látta, hogy a felesége szemei szikrákat hánynak a nagy fölhevüléstől. Hozzá is tette békítően:

— Talán csak tévedsz, édes. Én legalább nem tudom, valóban nem tudom . . .

— Nem, mert számár vagy. Állami tisztviselő létedre nem ismered a törvényeket. Én biztosan olvastam ilyesmiről az újságban. De így is kell lenni. Hisz az csak nem igazság, hogy a gyerektelen vagy kevésgyerekes állami hivatalnok is ugyanannyi fizetést kapjon, mint

lész a vármegyei $\frac{5}{10}$ %-os vasuti pótdadót újból tíz évre megszavazta a már kiépített vasutak segélyezésére felvett vármegyei kölcsönök törlesztő részleteinek fedezése végett.

Az állandó választmány javaslatához képest a közgyűlés a vármegye 1905. évi költségvetését 423.955 K 34 f kiadással, 428.334 K 59 f bevétellel és így 4.379 K 20 f remélhető pénztármaradvánnyal elfogadta; egyúttal kérni fogja az árvaszéknél egy nyilvántartói állásnak, az alispáni hivatalnál egy szolgáló állásnak szervezését, a novai járási orvos 500 K személyi pótlékának, valamint az árvaszéki helyettes elnök 240 K eddigi tiszteletdíjának pótlajavalmazás címén fedezését.

A közigazgatási bizottság által egybeállított 1905/96. évi törvényhatósági utftentartási költség-előirányzatot a közgyűlés elfogadta.

Az 1908. évi végéig már közgyűlésileg megszavazott $\frac{1}{10}$ %-os vármegyei pótlékra nézve a közgyűlés kimondotta, hogy a f. 1904. év végéig fordították a megszavazáskor kimondott célra t. i. a tisztviselők korpótlékára és a vármegyei tiszt- és vármegyei körjegyzői nyugdíjalap gyarapítására; az 1905. év január 1-től fogva a korpótlékok megszűnnek s az egész pótdadót a két nyugdíjalap javára fordítják.

A kereskedelemügyi miniszter a törvényhatósági bizottságnak a Kőrmend—Muraszombat irányú vasutból Zalalövő és vidékét érintő 10 km. vasut segélyezése tárgyában hozott határozatát jóváhagyván, a közgyűlés megbizta a vármegye alispánját, hogy a szóban forgó összeget az utalpap terhére beszerzendő törlesztéses kölcsön útján szerezze be.

A gyámpénztári szabályrendelet kiegészítéséről átmeneti intézkedésként a közgyűlés kimondotta, hogy a már eddig kihelyezett összegek lebonyolításáig az összesített árvtári kezelést alkalmazza, míg az egyénekenkénti pénzkezelést csak az új kölcsönöknél.

A vármegyei utbiztosok kérvénye fizetésük felemelése tárgyában javaslatot végett az alispán elnöke alatt egy bizottságnak adatik ki, melynek tagjai a járási utbiztosok elnökei, az államépítészeti hivatal főnöke s a vármegyei t. főügyész.

A közgyűlés megkeresi a zalamegyei nemesi pénztár választmányát, hogy a zalaegerszegi főgimnázium fentartási költségeihez való tíz éves 2000 K hozzájárulást meghosszabbítani sziveskedjék.

Közgyűlési jóváhagyást nyertek: Nagykanizsa r. t. város szegényügyi szabályrendelete, a szentpéteruri körjegyzőséghez tartozó községek módosított szabályrendeletei, a szoboticzai jegyzőséghez tartozó községek módosított szabályrendeletei, Csesztreg község módosított szabályrendeletei, a baki körjegyzőséghez tartozó községek

képviselőtestületeinek a községi szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatai, Becehely és Póla hegyközségek rendtartása.

A zalaszentgróti járási mezőgazdasági bizottságban megüresedett tagsági helyre a közgyűlés gróf Balhyány Pál bizottsági tagot választotta meg.

A soproni kereskedelmi- és iparkamarának újjáalakítása céljából szükséges előmunkálatok foganatosítása végett bizottság küldetett ki.

A törvényhatósági közgyűlés jóváhagyta: Teskánd, Szentmária, Drávaegyház és Szentlőrincz községeknek ingatlan vétele tárgyában, Hosszúfalva községnek a községi szolgáló fizetésének megállapítása tárgyában, Csabrendek községnek a községi falkola céljaira vásárolt ingatlan vételárának a regále kártalanítási kötvényből való folyósítása tárgyában, a bagonyai körjegyzőséghez tartozó községeknek a körjegyzői iroda helyiség és lakás évi bérének módosítása tárgyában, Muracsány községnek a községjegyző részére adóvégrehajtási díjak megállapítása tárgyában, Zalaegerszeg r. t. városnak ingatlan eladása tárgyában, továbbá a városi végrehajtó részére személyi pótlék megállapítása és a hivatal-szolgák fizetésének felemelése tárgyában, Szent-erzsebethely, Csáktornya, Faka, Sümeg, Kebele, Balatonfüred, Gáborjánház, Bődeház községeknek községi pótdadó törlése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait.

Szekeres József volt baki lakos által iskolás gyermekek felruházására tett alapítványról kiállított alapító levelek jóváhagyást nyertek.

Perlak község képviselőtestületének az ovoda helyisége tárgyában hozott határozatát a közgyűlés a gondnokság felelősségére feloldotta.

A drávaszentiváni, beliczai, muraszentkereszt, murasiklósi községbíró kérelmének — felmentésük tárgyában — a közgyűlés helyt adott.

Légrád község tulajdonát képező gyógyszerár helyiség bérbeadását a közgyűlés jóváhagyta.

Kövágóórs község vásári árszabályzatát jóváhagyta.

Bottornya községnek a mezőőrök fizetésének megállapítása tárgyában, Udvarnok községnek az osztálytanító javalmazása, Muravid községnek ezer korona kölcsön felvétele tárgyában, Zalaszentiván községnek községi ingatlan eladása tárgyában, Oporovecz községnek ingatlan szerzése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyta.

A körörszék anyagi helyzetének javítása tárgyában a közgyűlés a belügyminiszterhez feliratot intéz.

A tapolczai járásnak ketté választása és egy új szolgabírói járásnak Balatonfüred székhellyel szervezése tárgyában a közgyűlés a belügyminiszterhez indokolt előterjesztést tesz.

Vármegyénk közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadó vármegyénk augusztus havi közgazdasági állapotáról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság szeptember havi ülésén:

A július havában uralkodott rendkívüli szárazság, a múlt hónap első és harmadik szakában beállt kiadós esapadékok folytán végre megszűnt. Nyolc esős napon 95 m/m. esapadék esett augusztus hónapban, melynek hatása a tenyészet felélesztésére és a csüggedő kedélyek megnyugtására nézve a legjobb befolyással volt.

A gabonákra nem is lehetett ugyan már kihatással a későn jött esapadék; — de igen jó hatással voltak a kiadós esők a tengeri és burgonyára, a későbbben kaszált sarjukra, a tarló-lóherekre és mindenféle zöldtakarmányra, a répfélék és kerti veteményekre, — de főleg a legelők állapotára nézve, melyek már a végkimerülés pontján állottak vármegyénk nagyobb részében is. Lehetőségessé vált ezekután a tarló-ételek befejezése és a kiszáradott talajnak kellő előkészítése a közelgő vetésre nézve, a melyből kifolyólag most már jobb reményekkel nézhet a vetési munkálatok elé a gazda, mint még ezelőtt néhány héttel.

A gyakran viharokkal jött esők egyedül a cséplési munkálatokat zavarták meg több napon át, de a minden más mezőgazdasági munkára gyakorolt jó befolyás ezt eltűrhetővé tette. A cséplési eredmények jórészt beigazolták a termésbecslések helyes voltát t. i. a gyenge átlag hozamokat (buza pro K. hold 592 K^o, rozs 525 K^o, árpa 512 K^o, zab 570 K^o) és végeredményképpen kimutatták, hogy ezidén vármegyénkben 100.000 m/m búzával, 100.000 m/m rozsszal, 84.000 m/m árpával és circa 40.000 m/m zabbal termelt kevesebb, mint a múlt évben.

Vagyis 24.000 métermázsza gabonával még kevesebb, mint a július közepén eszközölt becslések ezt reményleni engedték.

A cséplések folyamán kitűnt továbbá, hogy a buza minősége jórészt kitűnő, a rozsa türethető jó, az árpáé jórészt gyenge, a zabé pedig közepes.

Utolsó jelentésünk óta azonban mégis javult az általános közgazdasági helyzet a népünk élelmézésére nézve oly kiválóan fontos tengeri és burgonya állapotának javulásával, — a nagy takarmányszükség enyhülésével.

És hogy állattartásunk tekintetében is némileg javultak a viszonyok, ezt csupán az esőzéseknek köszönhetjük.

Még ugyan lesz takarmányszükség, sőt kényszereladás is vármegyénk szárazabb vidékein, de ez most már nem oly égető, mint ezt július havában a kilátások mutatták. A legeltetésnek

az, akinek sok a gyereke. Hisz ez csak magától értetődik, nem? Miért vagyok én akkor állami tisztviselő felesége és miért szültem én ezt a sok gyereket az államnak? Egyikből katona lesz, másikkól tanító lesz, harmadikkól finác lesz, a lányokból tanítónő, postatiszt, telefonos-kisasszony s mit tudom én mi, csak felnevelhessük őket . . . Hát nem az államnak neveljük-e őket mi?

— Jó, jó, galambom. De az ilyesmire mégse ad fizetésemelést az állam.

— Nohát elég gazember is az állam.

— Csitt, csitt, te szerencsétlen!

— Semmi csitt! Ha mi egyszer kinyitjuk a szánkat! . . . Ha mi kezdünk el egyszer obstruálni, mi anyák, akkor aztán csakugyan nem lesz ám ujone! Ha mi, mamák, egyszer azt fogjuk mondani, hogy ha nincs fizetésemelés . . .

— De hiszen van már!

— Van? Mi az? — Semmi! Az agglegények öröme. Családos embernek ez csak egy kanál víz a tengerből. Majd adunk mi egyszer annak az államnak! . . . Ha majd mi azt mondjuk: Nincs elég fizetés? — hát nincs katonának való se, nincs professzornak való, nincs finácnak való, nincs — semmi! . . . Szóval, szeretném tudni, mit csinálna ez a nyomorult állam nálunk nélkül, anyák nélkül? . . . Majd meg is mondom én ezt egyszer annak a miniszternek!

Tessék megnézni a statisztikai füzeteket . . .

— Szent Kriszostóm! . . .

— Igenis, igenis! . . . Mi van ebben? Ott van a füzetben. A számok beszélnek. Ordítanak. Nem megdöbbenő az, hogy a múlt esztendőben harmincegyezer gyerekek kevesebb születtek mint az előzőben, kilencezerrel kevesebb házasság-kötés történt . . . Hát ez semmi? Hát ebből nem tud érteni az a miniszter?! No . . .

— Csitt, csitt, . . . már megint a miniszterrel van bajod Malikám. Jól tudod, hogy az ilyesimből fegyelmi keletkezhetik.

— Ugyan, csak ne lármázz! (Szegény Moly úr suttogni is alig mert.) Ha te ilyen pupák nem volnál! . . . Lásd a zsidó pap tavaly is ezer forintot kapott az államtól . . .

— Csak százat, és nem is az államtól, hanem a kabinetirodától . . .

— Az mindegy. Az is az államé.

— Aztán a zsidópapék már duplán tulvannak a mama aranyközéputján . . .

A mama, a neve hallására, hamarosan felocsudott az álmatagságból.

— Ne civakodjatok, hanem végezzünk. Ime, minden bajotoknak oka a sok gyerek. Ez a Keeskeházy né is azért kötött belétek. Erről is majd beszéljünk később. Itt valamit csinálni kell. Ezt csak beláthatjátok.

— Hát mit tegyünk?

— No, ha ti nem tudjátok, hát majd én csinállok valamit.

— Mama?! . . . Na, ez érdekes lesz.

— Nem kell figurálni. Elviszem a gyerekeket. Már tudniillik nem a nyolcat, csak a felét, négyet. De fiu is legyen közte.

— Én nem bánom, vigye el az öt lányt meg az egyik fiut. Ez annyi, mintha négy fiut vinne el.

Ezt Moly úr merte így ravasz viceképpen megkoekáztatni. Elvégre egy állami tisztviselőtől, akinek öt lánya van, meg három fia, ez elég silány vice. No de a torkára is forrt.

— Na, sok jó viccet hallottam már, de ilyen rosszat sohase. Éppen olyan slendrián, mint aki mondta — jegyezte meg finom gunnyal a saját felesége. — Különben legyen, ahogy az úr akarja . . . Válogassa ki a gyerekeit, mint a macskakölykeket . . .

Ekkor már Molyné asszonynak az alsó ajka rángatózott a pityergéstől. Moly úr megilletődött.

— Hiszen, kedves tubavirágsszálam, csak a mamánál lennének. Jó helyem. Én egyébiránt, ha rajtam áll, nem adnám egyiket se. De azt hiszem, hogy rajtad könnyebbítene valamit . . . Különben én azt mondom, hogy maradjanak. Sőt kész vagyok a képzelhető legnagyobb áldozatra, ami csak egy önzetlen férjtől kitelik. Ha a mama úgy szereti a gyerekeket, hát maradjon ő itt közöttük, — közöttünk . . .

hosszabb időre való kinyújtása, a zöldtakamánnyozás lehetősége mégis annyi reményt enged vármegyénkben táplálni, hogy állattenyésztésünk nem lesz oly keserű megpróbáltatásnak kitéve, mint az országnak szárazabb vidékein máris észlelhető.

A szarvasmarhának ára ugyan leszállt és tetemesen olcsóbban lehet már állatokat vásárolni, mint még a tavaszi időszakban nálunk is, de ha szigorú takarékossgal és elővigyázattal vármegyénk állattartói a teletelési nehézségeken átesnek, előrelátólag ismét jó árak mellett értékesíthetik a jövő év tavaszán felesleges állatállományukat.

A marhavasárok forgalma közepesnek nevezhető. Egyes vidékeken még mindig forgalmi akadályokat okoz a száj- és körömfájás, mely a múlt hónapban legalább is nem terjedett érezhető módon.

Még mindig igen jelentékeny a sertésorbán és sertésvésznek elterjedése.

A járványos bántalmak elterjedése vármegyénkben a múlt hó végével a következőképpen alakult: lépfene 4 községben, takonykór 1 községben, ragadós száj- és körömfájás 3 járás 22 községében, ivarszervi hólyagos kiütés 10 községben, sertésorbán 33 községben és sertésvész 83 községben.

Az értékesítési viszonyokra vonatkozólag végre megjegyezzük, hogy a cséplési családokozásokat némileg ellensúlyozta az aratás után beállt szokatlan magas áremelkedés a gabonánál, mely a világpiacra vonatkozó szükséglet és a nagy szárazság miatt bekövetkezett rohamos tőzsdéi fedezésekből eredvén, majdnem az egész világ figyelmét a gabonafélék termelési eredményére terelte.

Ilyen szűk esztendőben tünik csak ki, hogy a gabona, továbbá a tengeri és burgonyának terméseredményei minő nagy és fontos szerepet visznek a népek élelmezési viszonyaiban.

Az ország nagyobb vidékein végre beállt esőzések, a tengerentúli jobb termés kilátások visszaszoktatták ugyan váratlanul a gabonárákat, de reményekkel lehetünk, hogy a visszaesés csak átmenetileg fogja befolyásolni az értékesítést, a melynek jó lefolyására a termelőnek ezidén kétszeresen is szüksége van.

Végre beszámolunk a szőlő- és gyümölcstermés kilátásairól azon körülmények felsorolásával, hogy az utolsó időszakban uralkodó meleg és szárazabb időjárás folytán bortertermésünk a jégverések által megkímélt vidékeken igen jónak ígérkezik; a gyümölcstermés pedig — dacára annak, hogy a nyári hosszúság miatt sok gyümölcs lehullott és vissza maradt fejlődésében, ezidén mégis oly kedvező leendő, hogy kivitelre is számíthatunk, mely jó eredmény köznevelésében már fontos szerepet játszik, sőt az egyéb élelmiszerek drágasága mellett gyakran hízagot fog pótolni.

— Örökre?

— Hát természetes. Ameddig neki tetszik. Molyné asszony siró örömmel ugrott a férje nyakába.

— Óh, te édes, te nagy ember, te okos ember! Te Hannibáll, te . . .

Hogy miért nevezte éppen Hannibállnak, az örökre titok marad. (Hiszen nevezhette volna Csirivájóvamhamnak is, aki tudvalegőleg a Fidsi-szigetek egyik fejedelme és úgy szokta az anyósait kebelére fogadni, hogy mikor eljön az ideje, annak rendje és módja szerint megessi őket. Am ő nem Csirivájóvamhamnak, hanem Hannibállnak nevezte.)

A mama is elértékenyült. De azért megerősítette a szívét.

— Jó. Nem bánom. Csak azt akarom, hogy a gyermekrendszernek vége legyen. Punktum.

— Van még kérdőjel is az irodalomban mama.

Egy kis pufók, lekváros pofácskájú szösze kis lány dugta be a fejét az ajtón.

— Mamus, a Zsuzska nem akarja ideadni a kis sárga bögrét.

— Minek az?

— Viznek. Keresztelőt akarunk játszani.

Városunk utcaszabályozása és az evang. templom építés.

Zalaegerszeg város közönsége egy régóta érzett hiányt igyekezett pótolni akkor, midőn elhatározta, hogy a város belterületét felmérési, arról pontos térképet készített és az utcák lehetőleg szabályos vonalait megtervezeti.

Ezen nagyszabású és dícséretre méltó munka immár befejezést nyert. A felmérésről szóló térkép elkészült; sőt az utcaszabályozási tervet a város képviselőtestülete el is fogadta.

Előttünk fekszik tehát Zalaegerszeg városnak jövődjő rajza, de még nagyon messze van azon idő, mire a most még csak papíron levő szabályozási terv megvalósíttatik és a tervezett szép utcák és terek a valóságban is létesülnek.

De bármely messze távolban van is a szabályozási terv megvalósításának időpontja, tagadhatatlan, hogy az csak akkor lesz elérhető, ha minden kinálkozó alkalmat felhasználunk annak fokozatos keresztülvitelére.

Ez okból nemcsak a magánosok által kért építkezési engedélyek kiadásánál kell szem előtt tartani azt, hogy a végrehajtott építések az általános szabályozási terv keretében illeszkedjenek és a város szépségének emeléséhez hozzájáruljanak; de főleg az állam, a vármegye, a község, a felekezetek, az intézetek és testületek által emeltetni szándékolt középületeknél, melyek többnyire emlékmű jelleggel bírnak, igyekezzenek a mértékadó körök oda hatni, hogy ezen épületek a város építészeti fejlődését előmozdítsák és a város szépségének emelésére mentül nagyobb mértékben szolgáljanak.

Ezen utóbb említett célt úgy szolgálhatjuk, hogy egyrészt az ily emlékszerű középületek keletkezésére illetve az építési kedvet minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdíttjuk, másrészt megkönnyítjük azt, hogy ily épületek oly helyeken állíttassanak fel, ahol a város szépségének emelésére valóban szolgálnak.

A multban e tekintetben nem egy mulasztás történt; minek következtében középületeink közül a legtöbb eldugott és szépségének, arányainak meg nem felelő helyen épült s városunk építészeti szépségét vagy éppen nem, vagy nem elegendőképpen emelik.

A város képviselőtestülete f. hó 15-én tartott közgyűlésén az evang. templom elhelyezésének kérdésével foglalkozott és egy szavazat kivételével egyhangulag elhatározta, hogy ezen koncepció tekintetében monumentális épület helyéül a Kossuth Lajos-utca végén, a közközház kertje előtt, a vásártér áthelyezése folytán egyrészt a csendőrlaktanya előtt a vasuti állomás felé, másrészt az u. n. félékpi vendéglőtől kiágazólag a vasuti uttal szimmetrikusan az új vásártér felé vezető ut által képezett közteret jelölte ki.

Ezen elhatározást a város építészeti szépségének szempontjából csakis helyeselni lehet. Mert a Kossuth Lajos-utca tengelyébe eső ezen templom, karesú goth stylben 30 méter magas tornyával ezen utcának igen szerencsés építészeti befejezését fogja képezni s előnyösen fogja takarni a közközháznak a város felé fordított, díszesnek éppen nem mondható oldalnézetét.

Ezen terv ellen egy helyről felhangzott azon érvelés, hogy t. i. a templomnak a Kossuth Lajos-utca tengelyébe való emelése, ezen utcának tovább folytatását örök időre lehetetlenné fogná tenni és a közlekedésnek is útjába állana: a kellő alapot nélkülözi. Hiszen a közel egy kilométer hosszú egyenes Kossuth Lajos-utcának meghosszabbítása, a jelen cikkely elején említett utcaszabályozási tervben felvéve nincsen és pedig nagyon helyes, hogy nincsen. Mert ámbár a forgalom gyors lebonyolítása érdekében az egyes városi központokat, például a város kereskedelmi központját a vasutállomásokkal, népes vásárterekkel, látogatott sétaterekkel a legcélszerűbb egyenes, bár akármily hosszú utvonallal összekötni; egészségügyi szempontból a hosszú, egyenes utcákat végigseprő szélroham által felkarolt porfelhők elkerülése érdekében azonban az utcának tulhosszú egyenes tervezésében igen óvatosságnak kell lenni; a város építészeti szépsége szempontjából pedig a hosszú, egyenes utcák tervezése éppen kerülendő.

Ezen szabályoknak gondos figyelembevételét tanúsítják a legtöbb szépségükről nevezetes európai városban létesített utcák. Ezen szabálynak megfelelő a párisi „Avenue de Champs Elisée“, a berlini „Unter den Linden“, a bécsi Praterstrasse, a budapesti Andrásy-ut, Váci-körút és

Kerepesi-ut. — Mindezek a belvárosok középtájából egy meghatározott célpontig (Párisban a Bois de Boulogneig, Bécsben a Praterig, Budapesten a városligetig, a nyugati és keleti pályaudvarig) terjednek egyenes irányban; de ezen célponton túl az utirány egyenes folytatása megszűnik és az addig egyenes utcák más, egyéb céljuknak megfelelőleg ágaznak szét.

Zalaegerszegen is tehát a Kossuth Lajos-utcának a csendőrlaktanya melletti törésponton túl egyenes vonalban való folytatása teljesen indokolatlan lenne; mert akár a vasuti állomást, akár a közönség által sűrűn látogatott Barossligetet tekintjük célpontnak, ennek ezen utca csakis mai vonalzássában felel meg s csak azért, hogy az éjszaki szél annál vehemensebben sephessen végig, az egyenes irányú folytatást erőszakolni nem lenne helyes. — Az által tehát, hogy az evang. templom a Kossuth Lajos-utca tengelyébe építtetnék, az utca folytatás tekintetében semminemű hátrány nem keletkeznék.

Ami a közlekedés állítólagos akadályozását illeti, az sem fog fény; mert a templomnak a kórház előtti kert közvetlen közelébe való emelése által nemcsak a várost és az új vásártér felé vezető egyenkint 16 m. széles utcákon nem lesz akadályozva a közlekedés, de még a Hunyady-utca felől egyenesen a kalvária felé irányuló forgalmat sem fogja a templom hátrányosan befolyásolni.

Tekintve a fentebb elmondottakat és azt, hogy az evang. templom számára kiszemelt téren mivel ez — városunk kis méreteinél fogva — mégis csak távol fekszik a város központjától és nem remélhető, hogy ide akár színház, akár cukrász vagy virágáros pavillon, akár csak egy esinosabb trafik-bódé épüljön; de ellenkezőleg tartani kell attól, hogy ezen hely a piszok és szemét lerakó helye marad, örülnünk kell azon, hogy az evang. egyház templomát ezen helyre óhajtja építeni és reméljük, hogy a város közönsége legközelebbi képviselőtestületi gyűlésén a kívánt telket ezen üdvös célra egyhangulag fogja megszavazni!

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A cs. kir. szab. déli vaspályatársaság budapesti üzletigazgatósága 1800 köbméter cserhasábfá és 2000 köbméter fenyőhasábfá, továbbá 1000 métermázsza kőolaj szállítása, a m. kir. államvasutak igazgatósága pedig a f. év második felében összegyűlt ócska fémanyagok eladása iránt hirdet pályázatot.

Az ajánlatok benyújtási határideje a déli vasutnál folyó évi október hó 6-ika, illetve 5-ike, a m. kir. államvasutaknál folyó évi szeptember hó 26-ika.

II.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezető-sége pályázatot hirdet az 1905, esetleg 1906. és 1907. években szükséges faragott és termés kő, továbbá dinamit, gyutaes, gyújtó, kanó, égetett fali téglá és fedéleserép, vessző- és cirok seprő, valamint fehér szappan szállítására.

Az ajánlatok benyújtási határideje folyó évi október hó 1-je.

A pályázati hirdetmények kamaránk helyiségében megtekinthetők.

Sopron, 1904. évi szeptember hó 13-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

A városi képviselőtestület f. hó 15-én Várhidy Lajos polgármester elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen Tóth János és fia, valamint Traupman Lajos zalaegerszegi lakosok illetőségi ügyét tárgyalta s a tanács javaslata alapján — figyelemmel a felhozott indokokra — nevezeteket nem fogadja el zalaegerszegi illetőségűeknek.

— Czill Károly zalaegerszegi lakos Deák-téren fekvő házában a tér szabályozása folytán leendő kisajátítását a közgyűlés nem szavazta meg. — Gyarmati Vilmos kereskedőnek ajánlatát az „Arany Bányá“ épületében levő bolthelyiség és pince kibérlése iránt a közgyűlés elfogadta és 1600 K évi bérért 1915. áprilisig a bolt-helyiséget a pincével együtt neki kiadta, Weiser

és Pollák cégnek pedig évi 850 K bérért a Fischer cég által birt. bolthelyiséget, melynek hátulsó része a Gyarmati-féle bolthoz esatoltatik, s onnan lejárát lesz a pincébe; az átalakítási munkálatok költségeit a bérlő fedezi, a bérlet lejártával kártérítést a várostól nem követelhet, hanem tartozik átadni a helyiséget az átalakítással együtt. — A vágóhídi kertnek házhelyekre való felosztását s az első két helynek árverés útján, a többinek pedig négyzet meterjét 1 K ár mellett szabad kézből eladását a közgyűlés elhatározta. — A zalaegerszegi ág. ev. hitközség részére, az építési bizottság közreműködésével kijelölt helyen a kért területnek templom építés céljaira való odaadása tárgyában a törvény által előírt szabálynak megfelelőleg a közgyűlés október hó 20-án tartandó gyűlésen fog határozni. — Végül a közgyűlés tudomásul vette a házi pénztárnak jelentését a közmunka-alap javára a vásártéri alappól 2000 K költségen átutalása iránt.

Miniszeri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 61098. szám alatt kelt leiratában Bódy József zalaegerszegi állami polgári leányiskolai tanárnak, hosszú szolgálata alatt teljesített buzgó működéséért elismerését fejezte ki.

Megyebizottsági tagok választása. A választott törvényhatósági bizottsági tagok sorából hat évi megbízatásuk letelte folytán a folyó év végén kilépő, továbbá az elhunyt és leköszönt tagok helyébe teljesítendő választások határnapjára a szeptemberi törvényhatósági közgyűlés október hó 20-ikát, ahol pedig ezen a napon a választást nem lehet megtartani, póthatárnapul október hó 29-ikét tűzte ki.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Koós János, Rodig István és Paczák Izabella okleveles tanítókat illetve tanítónőt a szobotizai állami elemi iskolához rendes tanítókká illetve tanítónővé kinevezte.

Nemesi pénztári választmányi ülés. A Zalamegyei Nemesi Pénztári Választmány folyó hó 14-én Zalaegerszegen saját háza helyiségében Tarányi Ferenc választmányi elnök elnöklése alatt ülést tartott, amelyen elnök kegyelettel emlékezett meg Csillagh Gyula, Gaál Ödön és Szabó Imre elhunyt választmányi tagokról, akiknek emlékét jegyzőkönyvileg örökítették meg. — Az ülésen két tagsági helyet választás útján betöltöttek; Malatinszky Ferenc zalaegerszegi földbirtokost és Pálffy László paesai szolgabíró és földbirtokost választották be a választmányba. — A Gáspár-féle ösztöndíj két évi kamatait Strobl Zsigmond zalamegyei születésű szobrász növendéknek adták ki, hogy a jeles készülségi művész-növendéknek tanulmányai befejezéséhez a választmány segédkezzen nyújtson.

A Badaacsonyi vidéki Bortermelők Szövetsége Tapoleán tartotta választmányi ülését, amelyen egyhangul elfogadták az igazgatóságnak azt az indítványát, hogy november hóban borvásárt rendeznek. A gyűlés szűkebbkörű bizottságot küldött ki a részletek megállapítása céljából. Puthány Géza báró indítványát, hogy az olasz bornak újabb beözönlése ellen állást foglaljanak, a szövetség egyhangul elfogadta és elhatározta, hogy hazánk összes gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeit, valamint az összes hazai borkereskedőket a hírlapok útján megkeresi, hogy ehhez a mozgalomhoz csatlakozzanak.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál a szeptemberi pótló és javító érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 14-én volt dr. Kunos Ignác budapesti tud. egyetemi m. tanár, a keleti kereskedelmi akadémia igazgatójának, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről kiküldött biztosnak elnöklése alatt és Heltai József nagykanizsai kereskedőnek, mint a kereskedelemügyi miniszterium részéről kiküldött biztosnak, mint társelnöknek közreműködése mellett. Pótló érettségi vizsgálatra jelentkezett 4, javító vizsgálatra 4, összesen 8 növendék. A pótló vizsgálatra jelentkezettek közül 3 növendék megfelelt, 1 pedig egy év múlva letendő vizsgálatra utasított; a javító vizsgálatra jelentkezett mind a négy növendék megfelelt.

A soproni kiállítás kitüntetései. A soproni kiállítási bírálati tanács a kiállítók közül 438-at részesített elismerésben; 30 kiállító kap díszoklevelet, amely az aranyérem használatára jogosít; 61 kap kiállítási aranyérmel, 116 ezüstérmel, 126 bronzérmel, 87 elismerő oklevelet, 6

országos iparegyesületi ezüstérmel és 12 országos iparegyesületi bronzérmel. — Vármegyénk kiállítói a következő kitüntetések kapták: a) **kiállítási aranyérmel:** Josipovich és Fasching tengelygyár (Nagykanizsa), Regensperger Ferenc kékfestőgyár (Keszthely), Neufeld Izidor szabó (Zalaegerszeg), Miltényi Sándor cipész (Nagykanizsa), Blau M. fia (Nagykanizsa), Keszli Ferenc asztalos (Zalaegerszeg), Faragó Béla magpergető gyáros (Zalaegerszeg). **kiállítási ezüstérmel** kaptak: Papp Alajos kefékötő (Zalaegerszeg), Zsiday József szíjgyártó (Zalaszentgrót), Gombás István ker. betegsegélyző egyetemi titkár (Zalaegerszeg), Kohn Samu lakatos (Nagykanizsa), Nagy Antal esztergályos-segéd (Zalaegerszeg), Bettelheim V. János nádszövőgyár (Nagykanizsa); **kiállítási bronzérmel** kaptak: Vörös Géza lakatos (Zalaegerszeg), Kaszás József bognár (Zalaegerszeg), Sebők Ferenc bognár (Alsólendva), Indra és Gasparics szabók (Zalaegerszeg), Jály Károly szabó (Zalaegerszeg), Kovács István cipész (Zalaegerszeg), Major Vendel szövőiparos (Csabrendek), Kaiser Lajos sajtos (Csács), Hauk Ferenc műkertész (Zalaegerszeg); **elismerő oklevelet** kaptak: Pfeiffer Henrik bádogos (Zalaegerszeg), Singer Tóbiás bádogos (Zalaegerszeg), Schmidt Vilmos (Zalaegerszeg), Németh Gábor kályhás (Zalaegerszeg), Schwarz Simon asztalos (Zalaegerszeg); **országos iparegyesületi bronzérmel** kaptak: Baly Béla gép- és épület lakatos (Zalaegerszeg), Pittermann István kályhás (Zalaegerszeg). Ilykép vármegyénk területére esett 7 aranyérem, 6 ezüstérem, 9 bronzérem, 5 elismerő oklevél és 2 országos iparegyesületi bronzérem.

Kitüntetett kiállítók. Veszprémben a múlt hó 28-án megnyitott és e hó 8-án bezárt kiállításon vármegyénk területéről a kiállításban résztvettek közül a következők kaptak kitüntetések **baromfiak** kiállításáért Heimler József (Nagykanizsa) elismerő oklevelet; az ipari és házi iparnál **Mercur kocsiengelygyár** (Nagykanizsa) aranyérmel; a gépiparnál **Veiser J. C.** (Nagykanizsa) aranyérmel; a mezőgazdaságnál: **Sümei Tivadar és Pinter Lajos** a veszprémi püspök sümei uradalmi kiállításának rendezői közreműködésért elismerő oklevelet; az erdőszet, vadászat és bányászatnál: **Faragó Béla** gyáros (Zalaegerszeg) díszoklevelet; a borkiállításnál: **a Kegyes tanítótrend** (Dörgicse) arany érmel, **Sebők Samu** (Alsóörs) díszoklevelet; **dr. Cséte Antal** (Arács), **Kegyes tanítótrend** (Csopak), **Szkladányi József** (Paloznak), **Tarányi Ferenc** (Balatonszentgyörgy), **Tuss Antal** (Révfülp) ezüstérmel; **Elter Lajos** (Badaacsony), **Fejes Daniél** (Csopak), **Kiss Lajos** (Dörgicse), **dr. Kovács Vilmos** (Badaacsony), **Leidl Henrik** (Alsóörs), **Lövy Jakab** (Balatonfüred), **Nagy Ignác** (Felsőörs), **ö. v. Sauer János** (Paloznak), **dr. Sebestény Gyula** (Révfülp), **Somogyi Zsigmond** (Köveskállya), **Szemeréy János** (Csopak), **Tólas Daniél** (Felsőörs) — bronzérmel; **Kohn Ignác** (Tihany) **Raksányi Károly** (Balatonhenye), **Paunek József** (Badaacsony), **veszprémi papnövelde** (Felsőörs) **felsőörsi prépostság**, — elismerő oklevelet; a kertészetnél **Faragó Béla** (Zalaegerszeg) díszoklevelet; **ö. v. Sauer János** (Paloznak), **Weininger Gyula** kertész (Sümei), — elismerő oklevelet.

Népfelkelési szemle. Városunkban a népfelkelési szemlét a folyó évben október hó 17-én tartják meg az e célra kijelölt kaszaházi vendéglő nagy termében. Figyelmeztetjük ezen alkalomból az érdekelteket, hogy a jelentkezést írásban is megtehetik. E célra a kat. ügyosztálynál jelentkező lapot adnak **ingyen**. Az kitöltendő, a népfelkelési — esetleg katonai — igazolvány esatolandó s a katonai előadónak átadandó, aki a kiküldendő honvéd tisztnek kézbesíti.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter **Zatroc** János nagyrőzei adóhivatali gyakornokot a sümei adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adó-tiszttevére kinevezte.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a szepetneki anyakönyvi kerületbe **Sáfár Gergely** községi irnokot, a draskoveczy anyakönyvi kerületbe **Missuth István** jegyzői gyakornokot anyakönyvi helyettesé nevezte ki.

Beiratások eredménye. A zalaegerszegi állami tanintézetekben 1904/5. évre szóló beiratások véget érve, azok végeredményét a következő számadatok tüntetik fel: az **állami főgymnasium**-nál beiratkozott I. osztályba 68, a II-ikba 43, a III-ikba 35, IV-ikbe 34, az V-ikbe 27, a VI-ikba, 22, a VII-ikbe 16, a VIII-ikba 21, összesen 265 tanuló; az **állami felsőkereskedelmi**

iskolánál beiratkozott az alsó osztályba 37, a középsőbe 34, a felsőbe 40, összesen 111 tanuló; az **állami polgári leányiskolánál** beiratkozott az I-be 59, II-ikba 34, a III-ikba 36, a IV-ikbe 31; összesen 169 tanuló; az **állami elemi népiskolánál** beiratkozott 574 fiu, 548 leány, összesen 1122 tanuló.

Az országos jegyzői közgyűlés tárgysorozata. A közgyűlés és körjegyzők ezidei közgyűléseit szeptember 25-én tartják meg Budapesten a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. A vizsgáló bizottság jelentése az egyesület 1903. évi pénztári számadásának megvizsgálásáról. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése az „Erzsébet királyné községjegyzői arvház alap” 1903. évi számadásáról. 4. Az egyesület 1905. évi költségvetésének megállapítása. 5. Az Erzsébet jegyző-segítő egyesület alapszabálytervezetere érkezett vélemények tárgyalása, esetleg az alapszabályok megalkotása. 6. A békésvármegyei jegyző egyesület belépő nyilatkozata a középponti egyesület kötelekébe. 7. Az aradvármegyei jegyző egyesület indítványa a községi és körjegyzők nyugdíjgyűlének egységes alapon való rendezése, közjogi helyzetüknek megállapítása, szolgálati szabályzatuknak, fegyelmi felelősségüknek a változott viszonyoknak megfelelő rendezése tárgyában. 8. A biharvármegyei jegyző-egyesület indítványa, hogy Tisza István gróf miniszterelnök az általános közigazgatás és a jegyzők érdekei iránt tanúsított meleg érdeklődésének elismerésül az országos jegyző egyesület örökös disztagiává választassék. 9. A biharvármegyei jegyző-egyesület indítványa a vasárnapi munkaszünetnek a koresmákra és egyéb pálinkamérő üzletekre való kiterjesztése iránt. 10. A biharvármegyei jegyző egyesület indítványa jegyzők és családjaik részére kedvezményes vasuti menetjegyek engedélyezése iránt. 11. A biharvármegyei jegyzőegyesület a belügyminiszterhez felterjesztés intézését indítványozza az iránt, hogy a községi közigazgatási tanfolyamokon előadókul a községi és körjegyzők nagyobb számban alkalmaztassanak. 12. A biharvármegyei jegyző egyesület indítványa a közegészségügy államosítása és a községi és körorvosi nyugdíjintézmény létesítése iránt. 13. A biharvármegyei jegyzőegyesület indítványa a vándorló cigányok ügyének törvényhozási uton való szabályozása tárgyában. 14. A jász-nagykun-szolnokvármegyei jegyző-egyesület indítványa az adóreform életbeléptetése és az egyszerűsítésnek az adóügyi igazgatásra való kiterjesztése iránt. 15. A jász-nagykun-szolnokvármegyei jegyzőegyesület feliratot indítványoz a közigazgatási bíróság ama határozata ellen, hogy a rendezett tanácsú városok jegyzői fizetésük után községi pótdómentesség kedvezményében nem részesülnek. 16. A választmányi ülés előtt 48 órával az elnökséghez érkező indítványok tárgyalása. 17. Tisztújítás.

Rendelet a piaci tej- és tejfelkóstoltatás ellen. A rendőrség a városi t. főorvos üdvös javaslatára szigorú rendeletet boosított ki, melyben megtiltotta a piaci tej- és tejfelkóstoltatást. Ez a közegészséget veszélyeztető rossz szokás végre megszűnik. A eselések, beteg, sebesajkú, tüdőbeteg asszonyok, amint járnak-kelnek a piacra, kóstolót kérnek a tejből, tejfelből, turóbból. Kiveszik a tálból a kanalat és belekóstolnak egymásután az élelmi szerekbe. Ennek a rossz szokásnak fogja elejét venni a rendőrség tilalma: **Aki kóstolni akar, hozzon vele kanalat! Akit rajtaesipnek az efféle ingyeneskedésen, keményen megbüntetik!** — Azonban ennek a rendeletnek az a legnagyobb hibája, hogy — nem nálunk, hanem Székesfehérvárott lép életbe.

A Kanális áldozata. Toplak József 84 éves beteges nagykanizsai vasuti munkást f. hó 9-én késő délután halva találták a Principális-kanális Sió felől eső részén. Hogy a szerencsétlen ember a csak derékig érő vízbe belefulladt, valószínűleg úgy történt, hogy az öreg ember — mint mondják — lábát a vízben áztatta és megesusván, az árokba esett. Öreg kora hozta magával, hogy már annyira tehetetlen volt, hogy a vízből nem tudott kimenekülni.

Tanfolyam a tapolezai vincellér iskolában. A tapolezai m. kir. vincellériskola igazgatósága az 1905. év január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra pályázatot hirdet. Felvételi kérelmek: 1. 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katonakönyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Fedhetlen előéletéről szóló községi erkölcsi bizonyítvány. 4.

Ép egészséges és munkára alkalmas testalkatról szóló orvosi bizonyítvány. 5. A szülő vagy gyám irásbeli nyilatkozata arról, hogy fiukat a tanfolyam tartama alatt az iskolából kivenni nem fogják. 6. A felvétel történhetik saját vagy államköltségen. Akik államköltségek öhajtanak lenni, kérvényükhöz szegénységi bizonyítvány esatoljanak. A saját költségek 240 koronát tartoznak ellátás fejében félévi előleges részletekben lefizetni. 7. A pályázatban előny adatik a magasabb előképzettségeknek, a katonakötelezettségüknek eleget tett nős egyének, különösen szőlőmunkásoknak, kertészeknek és kádároknak. A fenti okmányokkal felszerelt s 1 koronás bélyeggel ellátott kérvények a nagyméltóságú m. kir. miniszterumhoz eimezve a tapolezai vincellériskola igazgatóságához legkésőbb november hó 1-ig beküldendők, honnan idejekorán értesítetnek.

Fiókszera a szomszédban. Vasvármegye Németgenes, Hosszuperesztég és Kisbér községek szőlőiben a fiókszera jelenléte megállapítván, nevezett községek határa a földművelésügyi miniszter 78383/904. sz. rendeletével zár alá helyeztetett.

Vigyázatlanág áldozata lett Pandli István szentpéteruri erdész, aki többed magával kaesákra vadászott a szentpéteruri halastón. Midőn egy lefőtt madárért a vízbe akart nyulni, elvesztette az egyensúlyt és a csónakból kibukott. Mire a vízből kihúzták, már halva volt.

Ritka vadászszákmány. Egy kezdő vadász hallatlan szerencséről beszél a fáma. Egyetlen lövéssel, hatos söréttel töltött puskával egy fűrt, három jól kifejlett farkast — és két hajtót lőtt. A farkasok, akik vadásztársai voltak a szerencsés nimródinak, csak egy-egy szem sörétet kaptak, a hajtók sérülése is jelentéktelen, az ártatlan fűrt azonban kimult.

Kisasszony napi vásárunk. A folyó hó 12-ére esett kisasszony napi országos vásár látogatottság tekintetében megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak. A kirakó vásáron vidéki kereskedők és iparosok szép számmal voltak képviselve, vevőket is láttunk minden sátorban, de vételkedv nem igen mutatkozott. Az állatvásár telve volt felhajtott állatokkal. A hivatalos statisztika szerint felhajtottak 48 drb bikát, 748 drb tehenet, 422 drb üszőt, 764 drb ökröt, 744 drb tinót, 277 drb borjút s 603 drb lovat, összesen 3606 darabot, a mi legalább is szép szám; és ebből a nagyszámú állatból mégis csak 1029 darabot adtak el. A vásáron észlelt árak a következők: jármos ökör (magyar fajta) 400—1300 K, jármos ökör (tarka fajta) 440—1350 K; tinó (magyar fajta) 240—840 K, tinó (tarka fajta) 260—840 K; tehén (magyar fajta) 90—310 K, tehén (tarka fajta) 85—310 K; üsző (magyar fajta) 85—320 K, üsző (tarka fajta) 90—340 K; borju 28—100 K, igásló 85—580 K, kocsiló 130—440 K, hátszó 140—640 K, levágásra 30—100 K, esikő 1 éves 80—190 K, 2 éves 150—280 K, 3 éves 170—480 K, 4 éves 190—590 korona. Az eladott állatokból ezen alkalommal keveset, alig néhány darabot szállítottak külföldre.

A szerelem sötét verem. Koller Piroska helybeli leányzó heves szerelemre gyuladt Simon József kőműves legény iránt, a mit ez egy időig viszonzott is. Azonban multak a napok és ezekkel eltűnedezett a legény szívéből a szerelem utolsó szikrája is. Mőd felett bántotta ez a leányt, a ki boszut esküdött a hűtlen ellen. Ugy tervezte, hogy megmérgezi a legényt is magát is. Vett egy üveg marólugot, abba kénes gyufát áztatott, hogy majd megitatja a legénnyel. Amint ezt az utcaán vitte, elejtette és a folyadék elfolyt. Erre kést, nagy konyhakést vásárolt, hogy agyonszurja Simon. Folyó hó 14-én délelben találkoztak a főtérön s beszédbe ereszkedtek. Koller Piroska beszéd közben előrántotta a konyhakést s azzal Simon balfelkarjába szurt, jobb kezének kis ujját pedig leszelte. A lármaára összefutottak az emberek, rendőr is jött, a sebesültet bevitték a kórházba a szerelem-féltő leány ellen pedig megindították a büntetővizsgálatot.

Erdészeti államvizsga folyó évi október hó 24-én s a következő napokon Budapesten az országos erdészeti egyesület székházában (V. ker. Alkotmány-utca 10. sz.) délelőtt 9 órakor fog megkezdetni és folytatólag megtartatni. — A vizsgára jelentkezők a vizsga megkezdése előtt a bizottság elnökénél tartoznak nyert engedélyüket bemutatni.

Erdőőri és vadőri szakvizsga. Az idei erdőőri és vadőri szakvizsgák f. évi október hó 19-én s az erre következő napokon fognak megtartatni. Hozzánk legközelebb eső szakvizsgát Szombathelyen és Pécsen tartják. Kérvények az illetékes erdőfelügyelőség utján október hó 1-ig nyújthatók be.

Magyar regényírók. Ily címmel a Franklin-Társulat kiadásában nagyszabású irodalmi vállalat indul meg e hó folyamán, a mely hatvan diszes kötetben, a magyar regény és elbeszélő irodalom legkiválóbb alkotásait foglalja egybe, mult század kezdetétől napjainkig, a magyar festőművészek legjobbjainak mintegy ezer eredeti illusztrációjával. A hatalmas vállalatot, a melyet Mikszáth Kálmán szerkeszt és ő lát el nagyvértékű élet és jellemrajzi bevezetésekkel, a lapunk mai számának hirdetésű részében megjelent prospektus részletesen ismerteti, a melyre e helyütt külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Gyümölcskiállítás és gyümölcsvásár. Az „Országos Magyar Kertészeti Egyesület” Tallián Béla m. kir. földművelésügyi miniszter védnöksége és támogatása mellett f. évi október hó 2—12-ig országos gyümölcskiállítást rendez, amely gyümölcsvásárral lesz egybekötve. Az egyesület a vásáron való megjelenésre több száz külföldi nagykereskedőt is felkért. Ezen vásáron bő alkalom kínálkozik összeköttetések szerzésére s a magyar gyümölcs értékének és becsének megállapítására. A kollektív kiállítások egészen új, az eddigi szokástól eltérőleg főleg kereskedelmi elvekre vannak alapítva. A kiállítás főként a termelőknak kíván szolgálni és ezek érdekeit előmozdítani az által, hogy új piacokat igyekeznek teremteni. — A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala felkéri azon gyümölcstermelőket, akik a kiállításon részt öhajtanak venni, hogy szándékukat mielőbb jelemték be, hogy kellő számú jelentkezés esetén a vármegyei kollektív kiállítást szervezni lehessen.

Ki akar egyéves önkéntes lenni. Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálataat néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta sikeresen működik az országzszer kitéző hímővők örvendő Lichtblau Albert-féle, miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészültségükre, foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkészett. Születési év közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert tanfolyam igazgató Debreczenben.

Fékekőmár. Igy nevezi a föld népe azokat tolvajokat a kik országos vásárookra, járnak lopni. Csudálatos mennyi ezeknek a száma. Minden vásárt ellepnek és lopnak a mihez hozzáférnek. Hiába igyekeznek a csendőrség és rendőrség ezeknek a kipusztítására, ha elfognak is egyeseket, kiirtani végképpen nem tudják. Ilyen tolvajt észleltek el a mult vásáron nálunk is Ács József névű vorhota lakos személyében, a ki Sós Károly veleméri lakos edénykereskedőtől egy fődöt akart elemelni. Átadták a rendőrségnek.

Zsebtolvajlás. Varga Pál pókafai lakos bejött a multkori vásárra, hogy itt egyet mást vásároljon. Amint a marhavásáron járt kelt, valaki kihuzta a pénzes tárcáját, amelyben 60 korona készpénze és többféle iratai voltak. Károsult a lopást észre vette, nagy lármat csapott, kereste, kutatta a tolvajt, de nyomára nem jutott.

Előfizetési felhívás. A ki élénken és jólszerkesztett lap barátja, az fizessen elő a Budapesten megjelenő Magyarság című politikai napilapra. A Magyarság vezéreként a legjobb magyar publicisták írják, tárcái és regényei a legjobb magyar íróktól vagy a legjobb külföldi írók művének fordításából kerülnek ki. A Magyarság hirovata a képzeltető legélénkebben van összeállítva. A Magyarság a legolcsóbb magyar politikai napilap. 1904. október elsejével új előfizetés nyílik a Magyarságra. Előfizetési ár negyedévre 3.60 K, egész évre 14 K. Ingyenes mutatványszámot megismerés céljából kívánatra 6 napon át készséggel küld a kiadóhivatal. Budapest VIII. Szentkirályi u. 28. A Magyarság előfizetői hetenkint ingyen kapják meg a Magyarság rendes heti szépirodalmi mellékletét, a dusan illusztrált Magyar Családot. A Magyarságot Magyar Gyula szerkeszti.

Részeg ember elől az Isten is kitér. Huber Pápa Sándor, részegségéről ismeretes napszamos, a mult napokban a piac közepére állt, s a járókelőket minden ok nélkül inzultálta. Mindenki igyekezett előle kitérni, Hubert azonban ez is bántotta, mert ő minden áron beie akart kötni az emberekbe. Végre egyik rendőr észrevette a garázda embert, felszólította, hogy kövesse a rendőrségre, de Huber ellenszegült. Ugy kellett erőhatalommal a kapitányságra szállítani.

A „Sarin” sertésveszgyógyszer. A monori állami kísérleti telepen az immár szababalmazott „Sarin” sertésvesz elleni szer fényesen bevált. — A m. kir. földművelésügyi miniszter ez okból fel is hivta Hazslinszky és Simay urakat ezen szer szállítására. Részben ebből, részben a külföldnek szánt készletből Hazslinszky Károly gyógyszerárában Budapest VIII. Rökk-Szilárd utca 28. a „Sarin” előállítására árban kapható.

Magyarázat. Mult számunkban „Botrány” cím alatt azt írtuk, hogy Kovács István helybeli lakost kitessekeltek egyik koresmából és mikor az utcán volt, olyan botrányos magaviseletet tanúsított, hogy a rendőrség ellene kénytelen volt a megtorló eljárást megindítani. Kovács István kitér, közelebbről nem lévén megállapítható, pótlólag közöljük, hogy foglalkozása napszamos.

Időjárás. Hideg esős idő uralkodott a mult héten. Volt két meleg napunk is, de a többi mogorva őszi hangulatban telt el. Pénteken valóságos vihar dühöngött s a durva szél megtépte a fákat, sok kárt tett a szőlőkben.

Allategészségügy. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint vármegyénk területén folyó hó 11-én 2 községben lépfene, 1 községben takonykór és bőrféreg, 23 községben ragados száj és körömfájás, 11 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 30 községben sertésorbán és 84 községben sertésvesz volt.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten nyers áruért 50 kilogrammonként: *vöröshere* 85—90 K, *lucerna* 75—80 K, *muhar* 20 K, *téli borsó* 12—13 K, *téli búkköny* 13—14 K, *cukorcirók* 14 K, *biborhere* 40—41 K, *spergula* 13 K, *köles* 8 K, *mustár* 14 K, *hajdina* 13—14 K, *tarló répa* 44—55 K, *lófogu borsó* 12 K.

Közgazdaság.

A kendertermelés érdekében.

A földművelésügyi miniszter a kender és lentermelést minél szélesebb körben szándékozik terjeszteni s a kender és lentermesztő szövetkezeteket állami támogatásban is öhajta részesíteni.

Enek az intézkedésnek közgazdasági fontosságát fejtegetni nem szükséges. Bebizonyított tény, hogy a kereskedelmi növények, köztük a kender és lentermelés sokkal több jövedelmet biztosítanak a gazdának, mint az eddigi termelési ágak. A szövetkezeti kötelek pedig a termelőket a spekuláció visszaéléseitől védelmezi meg.

Az „O. M. G. E.” a miniszter ezen elhatározására támaszkodva, egyelőre a kender, majd pedig a len nagybörmű természetésének kifejlesztése érdekében minél számosabb termelő szövetkezet alakítása céljából mozgalmat indított.

Ez a mozgalom a lehető legnagyobb előrelátással, körültekintéssel indul meg. Eleve gondoskodás történt az iránt, hogy az alakulandó szövetkezeteknek a kikészített nyers kender és kőmennyiségek értékesítése körüli teendői megkönnyíttessenek, illetőleg hogy az értékesítés központosított, helyes intézésből eredő hasznok minél közvetlenebb módon biztosíttassanak; de gondoskodás történt arról is, hogy a szövetkezet tagjai a koróbehordás időpontjában a behordott termés értékének nagy részét készpénzben megkaphassák, sőt a szövetkezetek egyes termelő tagjai a szükséghez képest a jövő tavaszra vetési előlegeket is kaphassanak.

Megtörténtek tehát mindazon előintézkedések, amelyek a termelő szövetkezetek megalakulását megkönnyíthetik és lehetővé teszik azt, hogy a termelő szövetkezetek működése csak épen a kenderkór természetésére és a szövetkezet saját áztató és kikészítő telepen történendő kidolgozására szorítkozzék; minden egyebekben pedig a szervezés alatt álló „Kenderértékesítő Központi Szövetkezet”-re támaszkodhassanak.

Az O. M. G. E. a termelő szövetkezetek alakítása érdekében megkereste vármegyénk gazdasági egyesületét, hogy amennyiben a megye területén, illetőleg valamely részén a kender sikeres termesztésére az előfeltételek megvannak, s arra való tekintettel is, hogy az áztatáshoz szükséges vízmennyiség tavasztól kezdve őszig rendelkezésre állhat, egy szűkebb termelési kerület kijelölhető olyformán, hogy a szövetkezet áztató és kikészítő telepe s illetve székhelye a termelő kerületnek lehetőleg középpontjára essék, ez esetben az érdekeltségi körbe bevonható földbirtokosok, bértek és kisgazdák körében a mozgalmat indítsa meg.

Ha az érdekeltség a szövetkezet megalakítását elyben elhatározta, akkor kiküldöttek lesznek választandók, akik az egyesület által szeptember hó folyamán Budapestre egybehívandó értekezleten részt vesznek oly célból, hogy az általános szervezésnél az általuk képviselt vidék, illetve érdekeltség részéről hozzászólhassanak s a megállapítandó további teendők tekintetében is kellő tájékozást szerezzenek. Ez alkalommal a kiküldöttek kézhez vehetik a szövetkezet alapszabálytervezetét, a „Központ” és az egyes termelő szövetkezetek közötti kapcsolatot szabályozó szerződés-tervezetét és a szövetkezet megalakítására, működésére, a kendertermelésére s kezelésére vonatkozó tudnivalókat tárgyazó, — most sajtó alatt levő — ismertető füzetet is. Azután pedig késelem nélkül hozzáfoghatnak a termelő szövetkezet tényleges megalakításához.

Feltéve azonban, hogy a Z. G. E. kivánatosabbnak tartaná azt, hogy az egész tervezet megismertetése céljából az O. M. G. E. egyik tisztviselője jelenjék meg az itteni érdekeltség körében, az O. M. G. E. szakközvegeit is kiküldi, de csak abban az esetben, ha itt a komoly hajlandóság és szándék meg van arra, hogy az érdekeltség egy termelő szövetkezet megalakítására egybetömörül, illetve a kérdés már annyira elő van készítve, hogy a kiküldött meghallgatása után az érdekeltségi tagok az előkészített alapszabálytervezet nyomán egy termelő szövetkezetet legalább 500 holdra tényleg meg is alakítsanak.

A szövetkezet 80 koronás üzletrészekre van tervezve. Ebből 30% lesz befizetendő, 20% az első kór-beváltási összegből fog levonni, 50% pedig már a kenderértékesítés haszontöbbleteiből fog 2—3 év alatt önmagától törlesztődni.

Az O. M. G. E. egyébként erre vonatkozólag az alábbi felhívást adta ki, amely a kendertermelő szövetkezetek fontosságáról is tájékozást nyújt.

Ausztriából behozott takarmányművek viteldij kedvezménye. A kereskedelemügyi miniszter a szálas és erőtakarmány küldeményekre vonatkozólag a M. Á. V. vonalain adott viteldijkedvezményt az Ausztriából behozott takarmányművekre is kiterjesztette. A kedvezmények egyéb feltételei épségben tartatnak s az igazolási eljárás ugyanaz, mint a magyarországi állomásokon feladott takarmányműveknél.

Az igazolási eljárás ezekre a küldeményekre is teljes mértékben kötelező lévén — a végből, hogy a dijkedvezménynek rovatolás útján való alkalmazása lehetővé tétessék, kivételesen megengedett, hogy az Ausztriából szállítandó szálas és erőtakarmány küldeményeknél az illető címzett nevére kiállított egyesületi igazolvány a küldeménynek a hazai leadási állomáson való kiszolgáltatása alkalmával bemutatassék s illetve a dijkedvezmény a m. kir. államvasutak és a pécs baresi vasut tekintetbe jövő vonalait illetőleg a leadási állomás által a bemutatott igazolvány alapján a küldemény kiszolgáltatása alkalmával alkalmazásba vétessék.

Ugyanez az eljárás követendő a helyi érdekű vasutak állomásain leadásra kerülő említett számozású kellőképpen igazolt illető takarmány küldeményeknél is.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkinti.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		10—	10-10
rozs		6.80	7—
árpa		6. 1/2	7. 1/2
zab		6. 1/2	6-60
tengeri		—	—

Nyilt-tér. *)

**NESTLÉ FÉLE GYERMEK-
ISZT.**

gyomorbetegségek diarrioiában, behurubban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kisértelű csélokra fel dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadozóok és röpítőanyagok
rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** féle
fővárosban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

A „Wiener Allgemeinen Medizinischen Zeitung”-ban olvasható:

A Wilhelm-féle antiarthritis anti-rheumatikus vértisztító teája Wilhelm Ferenc gyógyszerésznek, cs. és kir. udvari szállítónak Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában, ezen oly gyorsan híressé vált tea, az év minden szakában alkalmas gyógymód a vér alapos megtisztítására; ment minden lerakódásoktól s használhatja mindenki kor- és nemi különbség nélkül. Az ezerféle gyógyulás, amit ezzel a vértisztító teával közvényben, reumában, ideg- és izületi betegségekben elérték, a csálhatatlan szer nevét biztosítják számára az említett betegségekben. Hasonlóan bőrkiütésekben, nemi betegségekben, ha ezek régiek és idültek is, ezen teának használata az egész szervezetet tisztítja. Aranyeres bántalmaknál, székrekedésekben, májbetegségekben, sárgaságnál nagy szerenese, ha kéznél van ez a tea, csak hogy valódinak kell lennie s ne engedjük magunkat haszontalan utánzatokkal megcsalolni, amelyeknél siker nélkül adjuk ki a pénzt. A valódi, orvosi utasítás szerint készült Wilhelm-tea használati utasítással együtt kizárólag készítőjénél: **WILHELM FERENC** gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchenben kapható, vagy ennek raktáraiban.

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyet és a Kathreiner nevet viselik, és kérülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

10 11/2

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társ szerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBOR SZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLEKELVÉ VAN!**

4594/tkv. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóan **Kocsis György** és neje **Szabó Katalin** végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 142 korona 82 fillér tőkekövetelés és járulékaiknak kielégítése végett, a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagykutasai 186. sz. tjkvben 1/2-ed részben Szabó Katalin f. Kocsis Györgyné, 1/2-ed részben pedig Kocsis Bálint, kisk. Kocsis Mária, kisk. Kocsis Ágnes és kisk. Kocsis Katalin tulajdonul felvett s a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben elárverezendő A) 464. hrsz. ingatlanra 66 korona; — II. a nagykutasai 290. sz. tjkvben A) 4953. hrsz. alatt felvett ingatlan Szabó Katalin f. Kocsis Györgyné végrehajtást szenvedő nevében álló 11/2-ed részére 89 korona; — III. a nagykutasai 314. sz. tjkvben A) 4749. hrsz. alatt felvett ingatlan Szabó Katalin f. Kocsis Györgyné nevében álló 11/2-ed részére 188 korona; — IV. a nagykutasai 315. sz. tjkvben 11/2-ed részben Szabó Katalin f. Kocsis Györgyné végrehajtást szenvedő, 33/72-ed részben Benkő Gergely és 23/72-ed részben pedig Tóth István és neje Beke Anna tulajdonul felvett s a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben elárverezendő ingatlanra 327 korona 24 fillér kikiáltási árban oly feltétellel rendeltetik el, hogy az árverés által a nagykutasai 186. sz. tjkvben C) 22. hrsz. alatt az ingatlan Kocsis Bálint, kiskoru Kocsis Mária, Ágnes és Katalin nevében álló 1/2 ed részére özv. Kocsis Györgyné sz. Szabó Katalin, továbbá a nagykutasai 314. sz. tjkvben C) 5. sorsz. alatt a Szabó Katalin f. Kocsis Györgyné 11/72-ed illetőségének 1/6-od részére özv. Kocsis József Hajgató Katalin javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogok nem érintetnek; — amennyiben azonban a jelzett haszonélvezeti jogokat a nagykutasai 186. sz. tjkvben megelőző tehertételek fedezetére szükséges, ezennel 7927 korona 48 fillérben, valamint a nagykutasai 314. sz. tjkvben megelőző tehertételek fedezetére szükséges, ezenel 342 korona 70 fillérben megállapított összegeket az illető tjkvi ingatlanok árverési vételára meg nem ütné — az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül a kitűzött határnapon újabban elárvereztetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi október hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Nagy-kutason** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 6 korona 60 fillért, 8 korona 90 fillért, 18 korona 80 fillért és 31 K 72 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi június hó 29.

Rohonczy, kir. tszéki bír.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

634/v. 1904. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1904. V. II. 191. számú végzése által Löwinger József szombathelyi lakos végrehajtató javára Buchwald Zsigmond szentkozmadombjai lakos ellen 60 K tőke, ennek 1901. évi január hó 26-tól járó 5% kamata, egy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 638 K-ra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Szentkozmadombján leendő eszközlésére 1904. évi szeptember hó 28-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eladatul fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. szeptember hó 8 án.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

A magyar kir. állami lötenyészintézetekből kisorolt számfeletti kancák és herétek

árverési jegyzéke.

Az árverés Budapesten a „Tattersall” kerepesi-uti helyiségeiben 1904 évi szeptember hó 30-án és esetleg folytatólag október hó 1-én fog megtartatni.

Kezdeté d. e. 9^{1/2} órakor.

A „Kávé király”-hoz

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „Király kávé” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 K 80 f
2 „ „	9 K — f
4 „ „	17 K 20 f

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 posta-csomag 5 kgr. legf.	Cuba	K 13-50
1 „ „ 5 „ „	Ceylon	„ 12—
1 „ „ 5 „ „	Jamaica	„ 11-20

BIRÓ és TÁRSA

a „Kávé király”-hoz.

Budapest, VI. Teréz-körút 2/a—b.

A „Kávé király”-hoz

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

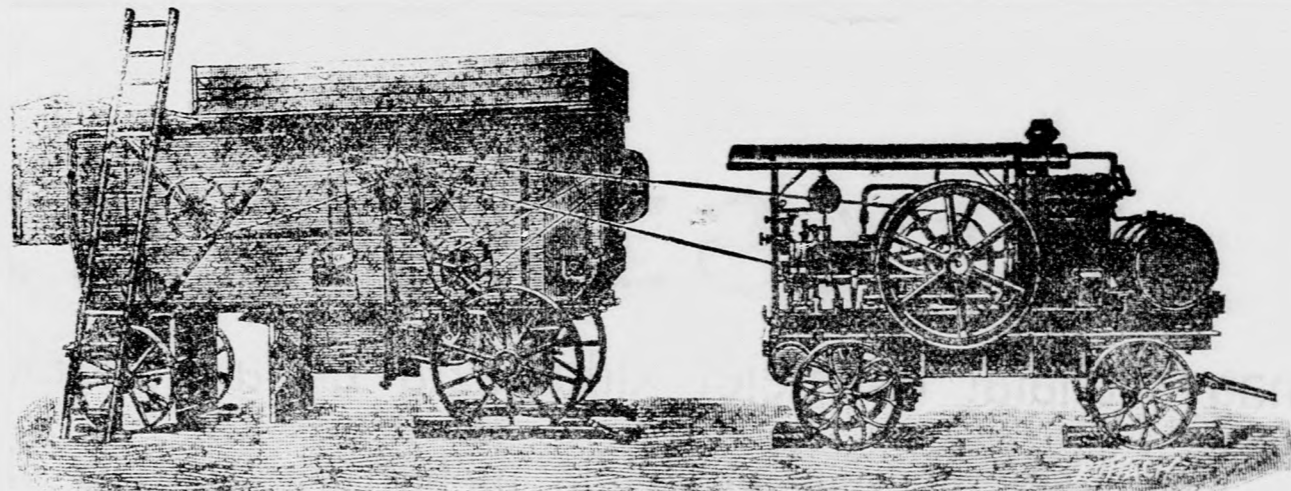
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitéhető szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig
Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomásmű borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

6783/tkv. 1904.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Metel P. bécsi cég végrehajtónak Horváth József bonczodföldi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 10400 korona tőkekövetelés, 1140 korona után 1902. november 7-től 1903. július 8-ig, 10900 korona után 1903. július 9-től 1904. január 2-ig, 10400 korona 1904. január 2-től tovább folyó 6% kamatai, 216 korona 08 fillér eddigi s 44 korona 15 fillérben ezennel meghatározott jelenlegi költségek kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a bonczodföldi 18. sz. tjkvben végrehajtást szenvedett nevében álló 1. sor 26/b hrsz 1 hold területű ház, udvar, szántóföldre 572 korona, 2. sor 773/a hrsz. 2 hold 400 □-öl területű faluhelyi dűlőben fekvő rétre 645 korona;

II.

a bonczodföldi 409. sz. tjkvben végrehajtást szenvedett nevében álló 1. sor 774/1-a hrsz. 192 □-öl területű, esurgasi dűlőben fekvő malomra a zárlati jegyzőkönyv alapján 2500 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi december hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor Bonczodföldön a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beesárának 10%-át, vagyis 57 korona 20 fillért, 64 korona 50 fillért és 250 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi XL. t.-c. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaegerszeg, 1904. évi augusztus hó 30-án.

Dr. Kiss, kir. tvszéki albiró.

— Nincs többé gabona üszög —

a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkalmazása mellett. Már 21 éve a legjobb sikerrel használják a buzaüszög ellen, továbbá a tengeri, árpa, zabüszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsza vetőmagra 50 fillér, egy métermázsza vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok használatától és vételétől.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI/I. Windmühlgasse 33.

Elárúsító helyek: Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos, Hubinsky Adolf, Kosztelitz Mór, Komlós M. Miksa, Ján Ferenc, Reich és Eppinger, Grünbaum Ferenc.

Alsólendván: Tomka György, Freyer Lipót, Tivadar Ferenc.

8—10 vagon burgonya
azonnali megvételre kerestetik egy zalamegyei gazdaság részéről.

Szives ajánlatok az eladási ár és a készlet megjelölésével pro q. — vasuti állomáshoz szállítva — kéretnek a Zalamegyei gazdasági egyesület titkári hivatalába intézteni.

Magyar Regényírók.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ IRÓK NÉVSORA

Baksay Sándor
Beniczkyné Bajza Lenke
Beöthy László
Beöthy Zsolt
Bródy Sándor
Csiky Gergely
Degré Alajos

Dóczi Lajos
B. Eötvös József
Fáy András
Gaál József
Gárdonyi Géza
Gyulai Pál
Herczeg Ferenc

Iványi Ödön
Jókai Mór
B. Jósika Miklós
Just Zsigmond
B. Kemény Zsigmond
Kuthy Lajos
Mikszáth Kálmán

Nagy Ignác
Pálffy Albert
B. Podmaniczky Frigyes
Pulszky Ferenc
Rákosi Jenő
Rákosi Viktor
Toldy István

Tolnai Lajos
Vadnai Károly
Vas Gereben
Verseghy Ferenc
Werner Gyula
Wohl Stefanie

AZ IRÓK NÉVSORA

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől
ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat **hatvan** kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:

- a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve fél-
évenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első
szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél

fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlített nincs. A
részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a
teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szövegi megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „MAGYAR REGÉNYIRÓK“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 K. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Saját érdekében
hirdetésen kívül kizárólag **LEOPOLD GYULA** hirdetéslirodája által.
Budapest, Erzsébet-rócut 54. 9. Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÜZ ELLEN LEGSIKERESEBB
a **KRIEGNER-féle**
REPARATOR
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
KIVÁLÓ SZERENŐSE!
• ELŐZÉKENYSÉG!
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
110,000 szerelvény, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztésen záloglevél-kölcsönöket, melyek után
teljes törlesztéskor:
50 évre a tőke évi 5.50%-a
40 " " " 5.20%-a
30 " " " 5.00%-a
20 " " " 4.80%-a
2% lemondással:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
40 " " " 5.00%-a
30 " " " 4.80%-a
20 " " " 4.60%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁLODA
Szálloda: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.
100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

EMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékek kedvencei találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú étterem
Budapest, VI., Andrassy-út 39.
Kifőné magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PÉCHORRERÁU” egyedül kimérése.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal elavult minden szepít, májfoltot, pattanást, mű-
essert stb. és az arcnak üdvséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan 1—K, puder 2—K.
Postai szétküldés naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza:
Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legalkalmasabb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-,
ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.
Megalapítója és egyedüli képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. SZ. L. EM.

Versenyen
kiváló olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
női ruha-keleme-különlegességek áruháza
LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST
V. Lipót-körut 7.
Benzin- és
petrolin-
motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér tüzemköltéssel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

BÉCS
Dreadnerstrasse 79-85.
Benzin- és
petrolin-
lokomobilok

Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában
= Zalaegerszegen. =

Somatose
oldható hűsítőhárnye
a hús tápanyagát tartal-
mazza (tojásfehérnye és
ad) maján-m szelén,
hőnyesen oldható por-
alakban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
visszamaradt egyéneknek,
malibetegnek, idős bete-
geknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekbetegnek,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb. stb.,
Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szenvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csoma-
golásban valódi.

Festőgyárak ezelőtt
Bayar Fr. és társa, Elberfeld.

Fernolend

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára leg-
szebb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.
Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapest, V. Lipót-körut**
24. A levelek Bécsbe ill./i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.

Tüzelőfa

nagyban és vagononkint; valamint
gazd. faárukat legolcsóbban szállít

Weisz és Társa Pécs,
Indóház-utca 26. szám.
Kívánatra árjegyzék díjmentesen.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására adni, hogy

Műhimzés és Díszmunka Vállalat

cimen üzletet nyitottam. Ellvállalok minden e szakmába vágó **műhimzéseket**, melyeket tetszés szerinti rajzok után saját magam készítek. A következő díszmunka és műhimzések elkészítését személyesen eszközölöm: u. m. gallérok **confectio** kabátokra, ruhadíszek, gyermek paplanok, függönyök (tüll Stor vitrage), **díszgallérok**, butorhimzések **minden színben és kivitelben**, fátyolok kihimzése, **asztal- és ágyterítők** stb. Az e szakmába vágó bármilyen színes, magas vagy lapos műhimzéseket megrendelés szerint készítem el.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel

VIDOR PÁL
ZALAEGRSZEK. Kazinczy-tér, Dr Keresztury-féle ház.

Jónak, a jobb az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által ujonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

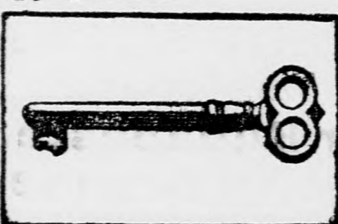
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a földre csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Néki: özhetetlenné válik minden házlásszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál külföldben arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

ÜGYNÖKÖK

kerestetnek, kik az ujonnan kibocsátott

Erzsébet-királyné-sorsjegyek

törvényesen kiállított részletveinek eladásával foglalkozni akarnak.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikerese működésénél esetleg havifizetés!

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához, v., Fürdő-utca 4. Budapest.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitünő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomor-szerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint felfűgés, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szíveres, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és máj-betegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztricez, Pincez, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.